БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 71 (19.447). • 1986 йил 22 март, шанба • Баҳоси 3 тийин.

Коммунистик шанбалик арафасида

ПАХТАКОРЛАР ҲИММАТИ

Москва меҳнаткашларининг ватанпарварлик ташаббусини Ўзбекистон пахтакорлари қўллаб-қувватламоқдалар. Владимир Ильич Ленин туғилган кунга бағишлаб ўтказиладиган Коммунистик шанбалик юксак меҳнат унумдорлиги, меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини кенг қўлланиш, моддий-техника ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш билан нишонланади.

Сурхондарё областидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозининг меҳнатчилари чигит экишни тугатиш ва ғўзаларга дастлабки комплекс ишловни бошлаш мажбуриятини олдилар. Хўжаликдаги 100 нафар механизаторнинг ҳаммаси шанбалик куни тежалган ёнилғи ҳисобига ишлашга қарор қилди. Тежамкорлик фонди кун сайин кўпайиб бормоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ тежалган ёнилғи 20 тоннага етди. Шанбаликкача бу миқдор бир ярим баравар кўпаяди.

Бу шанбалик биринчи марта агросаноат бирлашмасидаги шерикларнинг баҳамжиҳат ҳаракати билан нишонланади. Дала ишларида банд бўлмаган совхоз ходимлари пахта қабул қилиш пунктини кенгайтиришда завод ходимларига ёрдамлашадилар. Бундан ҳамма баббаравар наф кўради. Чунки бу йил пешқадам хўжалик коллективи давлатга 10700 тонна қимматбаҳо ингичка толали пахта топширишга қарор қилди, бу ўтган йилдагига нисбатан анча кўпдир.

Е. ВЕЛИЧАНСКАЯ,
ЎзТАГ мухбири.

БИЗНИНГ СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯМИЗ

Тузумимизнинг кучи — omманинг жонли ижодкорлигидадир, Советлар мамлакати ҳар бир гражданининг давлат ва жамоат ишларида тобора кенг иштирок этишидадир. Буларсиз КПСС XXVII съезди ўртага қўйган вазифаларни ҳал этиб бўлмайди, мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириб бўлмайди.

Демократия — социалистик ижтимоий организм жўшиб яшаб, ривожлана оладиган, соғлом ва мусаффо ҳавонинг ўзидир. Жамиятни янада демократлаштириш, халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқарувини чуқурлаштириш — партиямизнинг сиёсий соҳадаги кўп қиррали ишининг энг асосий йўналишидир.

Марказий Комитетнинг жамият сиёсий системасини такомиллаштириш соҳасида кўрган чора-тадбирларини КПСС XXVII съезди юксак баҳолади. Мамлакат ишларини бошқаришда меҳнаткашларнинг иштирок этиш кўламлари жозибадордир. 2,3 миллион киши барча поғоналардаги Советларнинг депутатлари қилиб сайланган. Жуда кўп жамоатчи активлар давлат ҳокимияти органларининг ишига ёрдам бермоқдалар. Жамоат ташкилотлари, омманинг турли ижтимоий ижодкорлик органлари деярли бутун меҳнаткаш аҳолини бирлаштириб турибди. Аммо ҳозир меҳнаткашларни «қамраб олиш»га доир мана шу, ҳатто жуда катта рақамлар билан ҳам чекланиш кифоя қилмайди. Бу соҳада қилинган ва қилинаётган ишларни партия кечаги кун мезонлари билан эмас, балки янги вазифалар кўлами ва мураккаблиги нуқтаи назаридан баҳолашга даъват этмоқда. КПССнинг янги таҳрирдаги Программасида таъкидлаб ўтилганидек, бу вазифалар халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқаришини изчиллик билан муттасил ривожлантиришни талаб қилади.

Съезд ҳужжатларида социалистик ўз-ўзини бошқаришнинг марксча-ленинча принциплари чуқур ва ҳар томонлама асослаб берилди ҳамда ижодий тарзда ривожлантирилди. Давлат ва жамоат турмушининг кундалик практикасида бу принципларни рўёбга чиқариш бошқарув меҳнаткашларнинг манфаатлари йўлида амалга оширилибгина қолмай, шу билан бирга у қонуниятли равишда, қадам-бақадам меҳнаткашларнинг ўз бевосита ишига айланиб қолажагини ҳам билдиради. Совет ҳокимиятининг, социалистик демократиямизнинг моҳияти мана шундан иборат. Марказий Комитетнинг Сиёсий докладида ўз-ўзини бошқариш негизлари давлатчилигимиздан ташқарида эмас, балки унинг ичида ривожланиб, давлат ва жамоат турмушининг ҳамма бўғинларига тобора чуқурроқ сингиб бориши, демократик централизмнинг мазмунини бойитиши, унинг социалистик табиатини мустаҳкамлаши таъкидлаб ўтилди.

Халқ депутатлари Советларининг фаолияти тобора чуқур ва хилма-хил мазмун билан тўлдирилмоқда, уларнинг жуда кўп имкониятларидан самаралироқ фойдаланиш лозим. Айни Советлар хўжалик ва маданий қурилишнинг кўпдан-кўп проблемаларини ҳал этиш тўғрисида биринчи галда ғамхўрлик қилишлари, социал адолат принципини амалга оширишга ҳисса қўшишлари керак. Оммани социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришга сафарбар қилишда, одамларнинг кундалик турмушига, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондиришга таалуқли ҳамма масалаларни ҳал этишда совет ваколатли органларининг ролини ошириш йўлидан янада қатъият билан бораверишг керак.

Партия Советларнинг мустақиллиги ва масъулиятини кучайтиришга, территориал ва тармоқ органларининг баҳамжиҳат ишлашини таъминлайдиган механизмни созлашга, сайлов практикасини такомиллаштиришга қаратилган чора-тадбирларни яқин вақт ичидаёқ ишлаб чиқиш зарур деб ҳисоблайди. Бошқарувдаги демократик негизларни чуқурлаштириш, давлат аппарати ишидаги аниқлик ва оперативликни ошириш, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик, масъулиятсизлик ва бюрократизм, одамларга нисбатан расмий, беларволарча муносабат кўринишларини қатъиян тугатиш лозим. Бошқарув аппаратининг фаолияти меҳнаткашлар томонидан контрол қилинишининг турли формаларидан самаралироқ фойдаланиш муҳимдир. Бу соҳада касаба союзлари, халқ контролерлари, оммавий ахборот воситалари кўп иш қилишлари мумкин.

Мамлакатимиздаги жамоат ташкилотларининг халқчил, ижодкорона, ҳаваскорлик табиатидан ҳам унчалик тўлиқ фойдаланилмаётганлиги съездда уқтириб ўтилди. Бир қанча ҳолларда бу ташкилотлар аввало штатдаги аппарат кучи билан бюрократик тарзда иш кўришга интилмоқдалар, оммага яхшироқ таянмаяптилар. Касаба союзларининг имкониятлари ва ҳуқуқлари жуда катта. Энг оммавий ташкилот бўлмиш касаба союзлари халқ хўжалик планларини бажариш, интизомни мустаҳкамлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасидаги ишга активроқ кўмаклашишлари, социалистик мусобақани ривожлантиришлари керак. Касаба союзлари меҳнаткашларнинг қонуний манфаатларини зўр собитқадамлик ва қатъият билан ҳимоя қилишлари, партиянинг социал сиёсатини амалга оширишда қатнашишлари лозим.

Ленин комсомолини партия ҳақли равишда ўзининг жанговар ёрдамчиси ва ишончли резерви деб ҳисоблайди. КПСС ёш авлодни тарбиялашда, умумхалқ бунёдкорлик вазифаларини амалий равишда ҳал этишда бундан буён ҳам комсомолнинг ролини ошираверади.

Съездда хотин-қизлар, кекса авлод намояндалари каби аҳолининг салмоқли группалари манфаатларини ифодаловчи янги жамоат ташкилотларини тузиш масаласи ҳам ўртага қўйилди. Хотин-қизлар кенгашлари, уруш ва меҳнат ветеранларининг Бутуниттифоқ ташкилоти кўпгина социал масалаларни ҳал этишга жиддий таъсир ўтказиши мумкин.

Халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқаруви системасида жамоат ташкилотларининг роли бундан буён ҳам муттасил ошаверади. Съезд фақат шу ташкилотлар иштирокидагина ёки дастлаввал уларнинг розилигини олгандан кейингина давлат органлари ҳал қилиши мумкин бўлган масалалар доирасини кенгайтириш, бир қанча ҳолларда уларга бошқарув қарорларининг амал қилишини тўхтатиб қўйиш ҳуқуқини бериш зарур деб ҳисоблади.

Бевосита демократиянинг ҳамма формаларидан фойдаланиш ва аввало меҳнат коллективларини активлаштириш, уларда социалистик ўзаро ёрдам ва талабчанлик муҳитини вужудга келтириш, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришнинг тўла ҳуқуқли хўжайинлари эканликларини ҳис этиш, жамият олдидаги вазифаларни бажариш учун юксак масъулият руҳида тарбиялаш масалаларига алоҳида эътибор бериб келмоқда. Меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонунда мустаҳкамлаб қўйилган демократик принциплари ва нормаларни амалий равишда рўёбга чиқариш механизмини тубдан яхшилаш, меҳнат коллективлари узил-кесил ҳал этадиган масалалар доирасини кенгайтириш лозим. Съезд меҳнат коллективларининг кенгашларини тузиш тўғрисидаги, шунингдек корхоналардаги раҳбар ходимлар сайлаб қўйилишини аста-секин кенгайтириш ҳақидаги таклифларни қўллаб-қувватлади. Колхоз, кооператив ўз-ўзини бошқаруви демократик негизларини ривожлантириш учун янги омил бахш этилди.

Партия мамлакат турмушининг йирик масалалари хусусида умумхалқ муҳокамаси ва овоз беришини ўтказиш практикасини такомиллаштиради. Маҳаллий Советларнинг қарорларини одамлар билан маслаҳатлашиш учун тез-тез ўртага қўйиб туриш, бевосита демократияни ривожлантиришнинг граждакнлар йиғилишлари, сайловчилар наказлари, меҳнаткашлар хатлари, жамоатчилик фикрини аниқлашнинг хилма-хил воситалари сингари имкониятлардан яхшироқ фойдаланиш керак. Ошкоралик — узлуксиз ишлайдиган система бўлиб қолиши, давлатда ва жамиятда қилинаётган ишлар халқнинг назорати остида, халқнинг кўз ўнгида қилинадиган бўлиши лозим.

Оммавий ахборот воситаларимиз — социалистик демократиянинг энг ёрқин кўринишларидан биридир. Матбуот саҳифаларида, телевидение ва радио орқали турмушнинг энг ўткир проблемалари ошкора, самимий, манфаатдорлик билан муҳокама қилинадиган бирон бир давлатни социалистик системадан ташқарида топиш амру маҳол. Амалдаги демократия деб мана шуни айтадилар.

Социалистик демократизм қонунларга қатъий риоя этишдан, давлат ва жамоат ҳаётининг ҳуқуқий негизларини, совет гражданларининг ҳуқуқ ва эркинликлари гарантияларини мустаҳкамлашдан ажралмасдир. «Ғарбдагилар СССРда инсон ҳуқуқлари бузилмоқда ва қандайдир қисувлар жорий этилмоқда, деб гапиришни яхши кўрадилар, — деди қозоғистонлик тракторчи аёл Н. Гелперт КПСС XXVII съездининг минбаридан. — Бизнинг воқелигимиз бу уйдирмаларни таг-туби билан чиппакка чиқаради». Ҳуқуқларсиз мажбуриятлар бўлмаганидек, мажбуриятларсиз гражданнинг ҳуқуқлари ҳам бўлмаслиги ва бўлиши мумкин ҳам эмаслиги социализмнинг моҳиятини ташкил этади. Меҳнат аҳлининг сиёсий маданиятини, катта бунёдкорлик ишимизда, принципларимизга зид бўлган ҳамма иллатларни бартараф этишда ҳамманинг ва ҳар бир кишининг активлигини ошириш зарур.

Коммунистик партия — сиёсий системамизнинг етакчи кучи, ўзагидир. Жамиятда раҳбарлик ролини ўйнаётган партиянинг ўзи ҳам — ўзини ўзи идора қилувчи ижтимоий-сиёсий ташкилотнинг олий формасидир. КПСС ички партиявий демократияни ривожлантириб, сиёсий системанинг барча бўғинларида ишловчи коммунистларнинг активлигини ошириб, халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқаришини чуқурлаштириш, мамлакат ишларида омманинг, ҳар бир кишининг иштирокини кенгайтириш жараёнига тўғри йўл-йўриқ бериб турибди. Партия давлат ва жамоат органларининг ўрнини босмайди ва улар қиладиган иш билан шуғулланмайди, балки сиёсий раҳбарлик қилади, жамиятни ривожлантиришнинг бош истиқболини белгилайди, кадрлар соҳасида принципиал сиёсат ўтказади.

Халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқаришини ривожлантириш — партиянинг узоқ муддатли, стратегик йўлидир. КПСС XXVII съезди тарихий қарорларини бажариш халқ ташаббускорлигини қайта-қайта намоён этиши, омма социал-сиёсий ижодкорлигининг янги формаларини юзага келтириши шубҳасиз.

(«ПРАВДА» ГАЗЕТАСИНИНГ 20 МАРТДАГИ БОШ МАҚОЛАСИ).

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси 20 март куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида КПСС XXVII съезди резолюциясини ва Марказий Комитетнинг съездга Сиёсий доклади йўл-йўриқларини бажариш билан боғлиқ бўлган конкрет тадбирларни белгилади. Қабул этилган қарорда совет сиёсий системасининг барча бўғинларини съезд ўртага қўйган кенг миқёсли вазифаларни рўёбга чиқариш соҳасида зўр ғайрат билан бошланган ишга ҳеч кечиктирмай жалб этиш зарурлиги яна бир бор таъкидланди. Экономикани ривожлантириш, социал сиёсат, давлат қурилиши, идеология ишининг энг муҳим масалаларини ҳал этиш билан боғлиқ бўлган чора-тадбирлар комплекси белгилаб олинди.

Жумладан, ҳар бир тармоқда ва ҳар бир корхонада ишлаб чиқаришни янгилашнинг истиқбол программаларини ишлаб чиқиш, планлаштиришни яхшилаш, халқ хўжалигини бошқаришнинг тармоқ ва территориал негизлари бир-бири билан тўғри қўшиб олиб борилишини таъминлаш соҳасида зарур қадамларни қўйиш, маҳсулотнинг сифати тўғрисида қонун қабул қилиш кўзда тутилди. Партиянинг социал сиёсатини амалга оширишга катта эътибор берилди. Шу муносабат билан аҳолининг уй-жой шароитларини яхшилашга, шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштиришга, граждан қурилиши сифатини оширишга, мамлакатнинг социал-маданий комплексини ривожлантиришга қаратилган тадбирлар комплекси ишлаб чиқилиши лозим.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси СССР Министрлар Советига, СССР Госплани, СССР Госснаби, тегишли министрликлар ва идораларнинг раҳбарларига, КПСС Марказий Комитетининг бўлимларига яқин вақт ичида съезд кўрсатмаларини бажариш масалалари юзасидан бир қанча ҳуқуқий ҳужжатларнинг лойиҳаларини тайёрлашни ташкил этишни таклиф қилди. Бу ишнинг ўтказилиши устидан контроллик қилиш КПСС Марказий Комитетининг Секретариати зиммасига юклатилди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети партия XXVII съездининг қарорларига амал қилиб, агросаноат комплексидаги иқтисодий механизмни такомиллаштириш, колхоз ва совхозларнинг ташаббусини анча кенгайтириш, уларнинг мустақиллигини ошириш ҳамда ўз фаолияти натижалари учун масъулиятини кучайтириш тадбирлари кўзда тутилган қарор қабул қилдилар. Қарорга мувофиқ қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш ва харид қилиш, шунингдек материал-техника ресурсларини етказиб бериш ҳажмларини белгилашнинг норматив методига ўтилади.

Ўн иккинчи беш йилликда дон харид қилишнинг йиллар бўйича барқарор планларини белгилаб қўйиш, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари юзасидан шу маҳсулотларни Умумиттифоқ ва республика фондларига етказиб беришнинг беш йиллик йиллари бўйичагина тасдиқланган планларини иттифоқдош ва автоном республикаларга, ўлка ва областларга етказиш белгиланди. Озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдан маҳаллий органларнинг манфаатдорлигини ошириш ҳамда шу маҳсулотлар билан аҳолини таъминлашни яхшилаш мақсадида гўшт, сут ва бошқа маҳсулотларни марказлаштирилган фондларга етказиб бериш планлари бажарилганидан кейин шу маҳсулотларнинг ресурслари мазкур органлар ихтиёрида қолдирилади. Колхоз ва совхозлар пландан ташқари жами маҳсулотни, картошка, мева ва сабзавотнинг эса планлаштирилган ҳосилининг анчагина қисмини кооператив савдоси орқали ва колхоз бозорларида сотишлари мумкин. Колхоз ва совхозларнинг ҳамда СССР Давлат агросаноат комитетининг қайта ишловчи ва бошқа корхоналари барча ишлаб чиқариш бўлинмаларини пудрат ва хўжалик ҳисоби шароитларига ўтказиш кўзда тутилади. Меҳнатга ҳақ тўлаш, колхозлар, совхозлар, агросаноат комплекси барча корхоналари, қишлоқ қурилиши ташкилотларининг, агросаноат ишлаб чиқариши бошқа соҳаларининг пул ҳамда кредит билан таъминланиши такомиллаштирилмоқда.

Сиёсий бюро шуни таъкидладики, хўжалик юритишнинг иқтисодий методларини қатъият билан турмушга татбиқ этиш мамлакат озиқ-овқат комплекси ривожини ҳар томонлама жадаллаштиришни, меҳнаткашларнинг хилма-хил озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тўла-тўкис қондириш вазифалари ҳал этилишини таъминлаши лозим. Қишлоқдаги ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг ҳозирги босқичдаги бош вазифаси мана шундан иборат, бу вазифани бажариш марказдаги ва жойлардаги сиёсий, ташкилотчилик ва хўжалик ишининг ўзаги бўлиб қолиши лозим.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг ҳисоблаш техникаси соҳасидаги ишларни мувофиқлаштириб олиб боришни яхшилаш тўғрисидаги ҳамда бу техникадан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ҳақидаги қарори қабул қилинди. Қарорда ҳисоблаш техникаси ва информатика СССР Умумиттифоқ Давлат комитетини тузиш ҳамда ҳисоблаш техникаси воситаларини яратиш, ишлаб чиқариш, ундан халқ хўжалигида фойдаланиш ва уларга хизмат қилиш соҳасидаги бутун ишни мувофиқлаштириш учун масъулиятни шу комитет зиммасига юклаш кўзда тутилади.

Сиёсий бюро қишлоқ жойлардаги район маданият уйлари ва клублари қурилишини кенгайтириш ҳамда уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тадбирларини белгилади. Ўн иккинчи беш йилликда ўн биринчи беш йилликдагига нисбатан икки баравар кўп клуб муассасалари қуриш кўзда тутилмоқда. Бу эса кўпгина район марказлари ва қишлоқ аҳоли пунктларида маданий-маърифий ишларни яхшилаш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда клублар ва маданият уйлари ролини ошириш имконини беради.

Сиёсий бюро бир қанча жамоат ташкилотлари, фан ва санъат арбобларининг совет маданияти фондини таъсис этиш ҳақидаги ташаббусини маъқуллади. Таъкидлаб ўтилдики, бундай фонднинг яратилиши партиянинг омма ижодкорлигини бутун чоралар билан ривожлантиришга қаратилган қарорларини амалга оширишда муҳим қадам бўлади. Янги ташкилот аҳолининг турли табақаларини маданий қурилишга жалб этишга, уларнинг моддий имкониятлари ва ижодий куч-ғайратларидан социалистик бадиий маданиятни янада ривожлантириш, меҳнаткашларнинг маданий эҳтиёжларини тағин ҳам тўлароқ қондириш манфаатлари йўлида фойдаланишга актив кўмак бериши лозим.

Сиёсий бюро «Венера-Галлей кометаси» лойиҳаси бўйича амалга оширилган ишларнинг жуда катта илмий ва амалий аҳамиятини, совет олимлари ва конструкторлари, инженерлари, техниклари ва ишчилари, кўплаб коллективлар ва ташкилотларнинг планеталараро «Вега» автомат станциясини яратиш ва унинг учишини таъминлашга қўшган катта ҳиссасини қайд этиб ўтди. Бир қанча социалистик ва капиталистик мамлакатлар олимлари ҳамда мутахассисларининг актив иштирокида бундай йирик космик лойиҳанинг амалга оширилганлиги космик фазони тинч мақсадларда ўзлаштириш учун турли давлатлар илмий ва техникавий имкониятларини бирлаштириш мақсадга мувофиқлигини ва самарали бўлишини ёрқин тасдиқлаганлиги таъкидлаб ўтилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида КПСС XXVII съездининг мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, қардош социализм мамлакатлари билан ҳамкорликни чуқурлаштириш, партиянинг тинчликсевар ташқи сиёсий стратегиясини амалга ошириш борасидаги қарорларини рўёбга чиқариш билан боғлиқ бўлган бошқа бир қанча масалалар ҳам муҳокама қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН АРХИТЕКТОРЛАРИНИНГ XII СЪЕЗДИ

Архитекторлар КПСС XXVII съезди қарорларини бажаришга салмоқли ҳисса қўшишга даъват этилганлар. Ўзбекистон архитекторларининг 21 март куни Тошкентда бўлиб ўтган XII съездида совет кишиларининг фаровонлигини ошириш соҳасида партия белгилаган программани рўёбга чиқаришда меъморнинг роли ва ўрни муҳокама қилинди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг табрикномасини делегатлар самимий кутиб олдилар. Табрикномани Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко ўқиб эшиттирди.

Республика Архитекторлар союзи правлениесининг раиси Т. Ф. Қодирова қилган ҳисобот докладида, делегатларнинг нутқларида ўтган беш йиллик мобайнида Ўзбекистон меъморлари архитектура ижодкорлигида ва илмий-педагогика фаолиятида муайян муваффақиятларга эришганликлари таъкидлаб ўтилди. Бир қанча асарлар халқаро ва Бутуниттифоқ кўриклари ҳамда конкурсларида тақдирланди, шаҳар ва қишлоқларнинг бош планлари тузилди, кўпгина типовой ва ноёб лойиҳалар амалга оширилди, жозибадор архитектура ансамбллари барпо этилди. Республика шаҳарсозлари БАМдаги ишларда, Сибирь нефть бойликларини ўзлаштиришда, Тожикистон ССРдаги зилзила натижасида вайрон бўлган Қайроққум шаҳрини қайта тиклашда фаол қатнашмоқдалар

Шу билан бирга архитектура практикасида ҳал этилмаган бир қанча проблемалар ва камчиликлар бор, деб айтилди съездда. Бу соҳада билими бўлмаган айрим раҳбарларнинг ўзбошимчалик билан берган кўрсатмалари сабабли бош планларга хилоф иш қилиш баъзи жойларда одат тусига кириб қолган, бу эса каттагина иқтисодий ва маънавий зиён етказмоқда. Уй-жой микрорайонларини комплекс қуришда катта нуқсонларга йўл қўйилди, бу эса меҳнаткашларнинг ҳақли таъналарига сабаб бўлмоқда. Областлар, шаҳарлар, районларнинг бош архитекторлари бу шароитларда муносиб даражада принципиаллик кўрсатмаяптилар. Республика Госстройи ҳам жойлардаги ўз муассасаларига нисбатан ҳамиша талабчанлик қилаётгани йўқ. Кўпгина лойиҳаларнинг авторлари ўз ишларининг амалга оширилиши устидан таъсирчан назорат қилмаяптилар. Кўпчилик шаҳарларга туташ территориялар тартибга келтирилмаган, дам олиш зоналари учун ажратилган майдонлар қисқартирилмоқда. Республиканинг бир қанча саноат корхоналарини жойлаштириш соҳасида пухта ўйланмай қабул қилинган қарорлар жиддий экологик оқибатларга олиб бораётганини делегатлар кўрсатиб ўтишди. Республика архитекторлари қишлоқ меҳнатчилари олдида катта қарздордирлар. Уй-жой, социал-маданий-маиший муассасаларнинг янги лойиҳалари жорий этилиши колхоз ва совхоз посёлкаларининг қиёфасини яхшилашга кўп жиҳатдан ёрдам берган бўлур эди.

Сўзга чиққан нотиқлар КПСС XXVII съездида, Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида уй-жой қурилишининг аҳволи қаттиқ танқид қилинганини тўғри деб ҳисоблаб, қурилиш жараёнида архитекторнинг ўрни тўғрисидаги масалани принципиал тарзда ҳал этиш пайти келганини уқтирдилар. Меъморнинг сўзи бундан ҳам салмоқлироқ бўлиши керак. Диққатга сазовор лойиҳаларни амалга ошириш учун ҳамиша ҳам имконият топилмаяпти, чунки қурилиш индустрияси, бу лойиҳаларнинг талабларини бажаришга қодир эмаслиги маълум бўлиб қолмоқда. Завод уйсозлигини такомиллаштириш — поток линияларни янги сериялардаги уйлар ишлаб чиқариш учун тез қайта созлаш имконини берадиган мослашувчан технологияга ўтиш зарур. Партия XXVII съезди ўртага қўйган стратегик вазифалардан бири — 2000 йилгача ҳар бир оилани шинам квартира ёки алоҳида уй билан таъминлаш вазифасини ҳал этишда архитекторлар, қурилиш индустрияси, бинокорларнинг кучларини бирлаштириш лозим.

Таъмирлаш ишларига, қадимий ёдгорликларни, манзарали архитектурани муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш проблемаларига кўпроқ эътибор берилиши керак.

Архитекторларнинг профессионал маҳоратини, кадрлар тайёрлаш даражасини ошириш, чинакам ишчан, ижодий вазиятни вужудга келтириш масалалари шу куннинг талаблари асосида, айниқса кескин бўлиб турибди. Бу ишда союз раҳбарлари жиддий камчиликларга йўл қўйдилар. Кейинги йилларда ижодий ходимлар орасида хушомадгўйлик, принципсизлик кўринишлари рўй берди. Бу эса бадиий савияси паст, ҳашамдор, қимматбаҳо, унчалик зарур бўлмаган лойиҳалар тузилишига, сўнгра эса бу лойиҳалар асосида объектлар қурилишига олиб келди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида бу салбий ходисаларга принципиал баҳо берилди. Танқидни авж олдириш, ижодий негизларни мустаҳкамлаш йўлидан қатъият билан бориш зарурлиги таъкидланди. Софдил ва ошкора фикрлашиш ижодий союз ҳар бир аъзосининг фаолиятида норма бўлиб қолиши керак.

Делегатлар ревизия комиссиясининг раиси М. С. Булатовнинг шу комиссия номидан қилган ҳисоботини тингладилар.

Съезд қабул қилган резолюцияда архитекторларнинг ижодий изланишини такомиллаштириш, лойиҳаларнинг сифатини ошириш ва турларини кўпайтириш, илм-фан ва қурилиш практикаси билан алоқани мустаҳкамлаш, архитектура таълимини йўлга қўйишни яхшилаш тадбирлари белгиланди.

Съезд республика ижодий союзининг правлениесини ва СССР архитекторлари VIII съездига делегатларни сайлади.

Съезд ишида Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Қ. Ҳ. Маҳамадалиев, СССР Архитекторлар союзи правлениесининг секретарлари В. Н. Белоусов, А. П. Кудрявцев, Белоруссия Архитекторлар союзи правлениесининг раиси Е. М. Ковалевский, Арманистон Архитекторлар союзи правлениесининг раиси А. Г. Григорян, қардош республикалар ижодий союзларининг вакиллари қатнашдилар.

* * *

Ўзбекистон Архитекторлар союзи правлениесининг шу куни бўлиб ўтган пленумида Т. Ф. Қодирова правление раиси, В. В. Березин, Р. Л. Конторер, Ҳ. А. Салоҳиддинов, Ҳ. М. Убайдуллаев раис ўринбосарлари қилиб сайландилар.

М. С. Булатов ижодий союз ревизия комиссиясининг раиси этиб сайланди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон архитекторларининг оригинал изланишлари Тошкент чиройига чирой, ҳуснига ҳусн бағишламоқда.
СУРАТДА: Ҳалқлар дўстлиги майдонининг кўриниши. В. Телегин фотоси.

ДЕЛЕГАЦИЯ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси Деҳлидан қайтаётиб, 21 март куни Тошкентда қисқа муддат тўхтаб ўтди. Делегация Ҳиндистон Коммунистик партиясининг XIII съездида қатнашди. Делегация составида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев, КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлимининг сектор мудири П. В. Куцобин бор эдилар.

Тошкент аэропортида делегацияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси аъзолари И. Б. Усмонхўжаев, Р. Ҳ. Абдуллаева, В. А. Головин, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси аъзолигига кандидат В. К. Михайлов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар ва кузатиб қўйдилар.

(ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

21 март куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида мукофотларни топшириш маросими бўлди.

Москвада ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалига ҳозирлик кўриш ва уни ўтказишда актив иштирок этганликлари, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари учун республика халқ хўжалиги турли тармоқларидаги ёш ходимлардан катта бир группасига СССРнинг орден ва медаллари топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский топширди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ Ў. Қ. ИСМОИЛОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МАҲАЛЛИЙ САНОАТ МИНИСТРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўртоқ Ўктам Қўчқорович Исмоилов Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министри этиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри.
1986 йил 21 март.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

ЭРТАГА БЮРО МАЖЛИСИ...

Эртага навбатдаги бюро мажлиси. Район партия комитетида қишлоқ хўжалик бўлими мудири Турсунпўлат Алмуротов билан мажлис кун тартибидаги асосий масала — «СССР 50 йиллиги» совхози чорва комплекси тўла қувват билан ишламаётганлиги ҳақидаги масалани синчиклаб кўриб чиқмоқдамиз. Бунинг боиси бор. Принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтган район партия конференциясида чорвачиликка партиявий раҳбарлик кескин танқид қилинди. Делегатлар чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш планлари бажарилмаганлиги ҳамда бошқа камчиликларни рўй-рост айтдилар.

Жамоат чорвачилигини ривожлантиришга ва ундаги туб камчиликларга тезроқ барҳам бериш КПСС XXVII съездида ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездида ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Мана шу ҳаётий муҳим тармоқдаги конкрет иш ўрнига кўпинча қоғоздагина турли-туман тадбирлар тузиш билан, кўпдан кўп қарорлар қабул қилиш билан шуғулланилаётганлиги оқибатида сут соғиб олиш, умуман чорва маҳсулдорлиги пасайиб бораётганлиги уқтириб ўтилди. «Чорва молларнинг камайиб кетишига йўл қўймаслик, унинг маҳсулдорлигини оширишни таъминлаш муҳимдир. Шу беш йилликда ем-хашак етиштиришдаги ҳамма ишларни жиддий равишда тузатиб олишимиз керак, подаларни тўлдириш, селекцияни яхшилашимиз зарур. Аммо энг муҳими — одамларга ғамхўр бўлишдир. Чорвадорларга, уларнинг меҳнати ва турмушига кун сайин эътибор бериш керак», деб таъкидланди Ўзбекистон Компартияси XXI съезди материалларида.

Ўзбекистон Компартияси XXI съездидан кейиноқ биз шу масалаларга эътиборни кучайтирдик. Ҳақиқатан ҳам районимизда жамоат чорвачилигини ривожлантиришда оқсоқлик бор. Биз ўн иккинчи беш йилликда бу нуқсонларни бутунлай бартараф этиш тадбирларини белгиладик. Чорвадорлар ўртасидаги социалистик мусобақага алоҳида эътибор берила бошланди. Сўз ва иш бирлигини таъминлаш, қарорларнинг ижросини ўз муддатида бажариш масъулияти оширилди. Чорвадорлар ўртасида партиявий таъсир кучайтирилди.

«СССР 50 йиллиги» совхози чорвачиликка ихтисослашган. Комплексда лойиҳага мувофиқ 10 минг бош қорамол боқилиши керак. Лекин бу ерда ҳозирча 6 минг бош қорамол парвариш қилинмоқда. Бу эса чорвачилик комплекси тўла қувват билан ишламаётганлигини кўрсатади. Шунинг учун ҳам район партия комитетининг навбатдаги бюро мажлисига ана шу совхозда чорвачиликни ривожлантириш масаласи киритилди. Аввало, КПСС XXVII съезди материаллари қунт билан ўрганилди. Бюро аъзоси район ижроия комитети раиси Ч. Худоёрова, райкомнинг қишлоқ хўжалиги бўлими районидаги етакчи мутахассислар билан ҳамкорликда совхоз партия комитетининг чорвачилик комплексини тўла қувват билан ишлашини таъминлаш юзасидан белгиланган тадбирларини кўриб чиқдилар, унга масъул шахслар ва бажарилиш муддатларига аниқлик киритдилар.

Комиссия аъзолари совхоз партия ташкилотининг чорвачиликка раҳбарлик соҳасидаги жиддий нуқсонларини аниқлади. Чунончи, совхоз партия комитетида чорвачилик масаласи тез-тез кўриб туриларди, лекин қарор ижроси етарли эмас. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш таъминланмаётир. Чорвачиликдаги янги техника, технология ва механизмлар тўла ишга туширилмаётир. Бу эса шу соҳада ишлаётган коммунистларнинг авангардлигини оширишга етарли эътибор берилмаётганлигини кўрсатади. Комиссия совхоз партия ташкилотининг шунга ўхшаш бир қатор камчиликларини айтиб ўтди ва уларни тугатиш юзасидан тегишли кўрсатмалар берди.

Бу масала бюро мажлисида кўрилгач, совхоз чорвачилик комплексида тубдан ўзгариш содир бўлади, деган ишонч билан ошириб айтолмаймиз.

Бюро мажлисларининг самарадорлигини таъминлаш учун уни тайёрлашга алоҳида эътибор беряпмиз. Аввало, партия органлари қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун район партия комитети райком аъзолари ва активларининг фаоллигини оширяпти. Етилган масалаларни ўрганиш ва уни бюрога тайёрлашда партия, совет, хўжалик раҳбарлари, етакчи мутахассислар ва активларнинг кенг иштирокини таъминлаяпмиз.

Район партия комитетининг аввалги бюро мажлисида Ленин номли совхозда ирригация ва мелиорациялаш ишлари муҳокама этилди. Совхоз райондаги йирик, кўп тармоқли ва иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжаликлардан. Лекин кейинги йилларда бу ерда сувдан нотўғри фойдаланиш оқибатида ернинг шўрланиш даражаси ортиб бораётир. Бетон ариқ, дренаж, коллектор ёқаларидаги майдонларга эътибор берилмаган ва улар қишлоқ хўжалик оборотига киритилмаган. Сув исроф бўлаётир, ундан тежаб-тергаб фойдаланилмаётир. Совхоз директори А. Ғозиев район партия комитети бюроси аъзоси сифатида ўз хўжалигидаги ирригация-мелиорация соҳасидаги нуқсонларни аниқлашда комиссия аъзоларига яқиндан ёрдам берди. Совхоз партия ташкилоти (секретари Ғ. Жумаев) ҳозир бюро мажлиси кўрсатган нуқсонларни бартараф этиш тадбирларини амалга ошираётир. Ҳар бир масала юзасидан масъул мутахассисларнинг ҳисоботлари тингланмоқда.

Аҳолига савдо хизмати кўрсатишда йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақида район партия комитетига сигналлар тушган эди. Ана шу сигнални эътиборга олиб, бюро мажлисларидан бирида шу масалага эътиборни қаратдик. Магазинларда аҳоли эҳтиёжи учун зарур моллар йўқлиги аниқланди. Бюрода қурилиш материаллари, ем сотадиган магазинлар ишини марказлаштириш зарурлиги таъкидланди. Бугунги кунда ана шундай магазинлар хизматидан аҳоли кенг баҳраманд бўлмоқда.

КПСС XXVII съезди кўрсатмаларида партия ташкилотларининг қабул қилинган қарорлар сўзсиз бажарилишини ташкил этиш, контролни кучайтириш, топширилган иш учун кадрларга нисбатан талабни ошириш зарурлиги уқтирилди. Район партия комитети бюроси ана шу кўрсатмаларга амал қилиб, ишда омилкорлик, уюшқоқликни кучайтириш, расмиятчилик ва қоғозбозликни таг-томири билан тугатиш учун курашмоқда.

Э. ТУРСУНОВ,
Ленин йўли район партия комитетининг биринчи секретари.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● МОСКВА

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг «Техникавий химиялар» павильонида очилган экспозицияда атир-упа саноатининг янги серҳосил навлари намойиш қилинмоқда. Ундан қимматли эфир мойи олинади. Гул барглари қайта ишлаш маҳсулотлари — атиргул мойи парфюмерия ва косметиканинг ягона зарур таркибий қисми бўлиб ҳисобланади. Ундан ташқари шундай кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Ҳозирги пайтда мамлакатимиз дунёда ишлаб чиқарилаётган атиргул мойининг 60 процентдан кўпроғини ишлаб чиқармоқда.

● ЖИТОМИР

Житомир механика заводида агропром бирлашмалари учун бинкор дон тозаловчи машиналарнинг янги авлодини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу машиналар бир соатда 50—100 тоннагача донни қайта ишлаб чиқара олади. Дон тозалаш самарали усулларини қўллаш иш унумини анча оширибгина қолмай, унинг сифати юқори бўлишини ҳам таъминлайди. Янги машиналар аввалгиларига нисбатан ихчам, пухта ишлайди ва бошқариш осон. Шу йил истеъмолчиларга 360 та машина юборилади, беш йиллик охирига бориб уларни тайёрлаш қарийб 3 баравар кўпаяди.

● ОРЁЛ

Геологлар Орёлнинг жанубий чеккасида кучли ер ости минерал сув манбаини топдилар. Орёл минерал суви химиявий таркиби жиҳатидан Углич шифобахш сувига яқин. У меъдаичак касалликларини даволашда, шунингдек, чанқов босиш учун ҳам истеъмол қилинади. Янги манба базасида шифохона қуриш мўлжалланмоқда. Яқин фурсатда Орёл минерал суви шаҳарнинг магазинлари ва дорихоналарида пайдо бўлади. Мутахассислар «Продмаш» заводида соатига бир ярим минг шиша сув чиқарадиган автомат линияни созлашга киришдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОЛХОЗЛАРАРО ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИ V СЪЕЗДИГА

ИСТИҚБОЛНИ КЎЗЛАБ

Кўпинча ўз-ўзимга шундай савол бераман: бугунги куннинг ўзига хос жиҳатлари нимадан иборат? Биз ҳозир ҳал этаётган муаммолар орасида эртанги кун ҳақида ғамхўрлик алоҳида ўрин тутади. Бугунги ўй-фикрларимиз ва ишларимиз эртанги кунга қаратилган. Партиямизнинг узоқни кўзловчи доно сиёсати бизни ана шунга ўргатади. КПСС XXVII съезди қарорлари истиқболга комил ишонч билан қарашга даъват этаркан, яратувчилик ишларимизда, бутун ҳаётимизда чуқур из қолдиради. Биз шу талаблар даражасида ишлаш чораларини кўрмоқдамиз.

Трестимиз 1985 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажарди. Қўшимча 20 минг квадрат метр уй-жой бинолари, мактаблар, болалар боғчалари, ўғит сақланадиган омборхоналар ва агросаноат комплексига кирувчи кўплаб бошқа объектлар фойдаланишга топширилди. Қурилиш товар маҳсулоти топшириш беш йиллик плани 120,6 процент уддаланди. 1986 йилни ҳам дадил бошладик. Ишларимиз бир маромда бораётир. Биз ўз кучимиз ва ҳисоб-китобларимизга кўра кўпчилик асосий кўрсаткичлар бўйича контрол рақамлардан ўзиб кетиш имкониятларини кўриб турибмиз.

Партия Марказий Комитетининг съездга Сиёсий докладида ва Асосий йўналишларда агросаноат комплексини янада жадал ривожлантириш, Озиқ-овқат программасини ҳал этиш, қишлоқда ўтказиладиган социал-маданий ўзгартишлар тўғрисида жиддий фикр юритилди. Аграр секторда кескин бурилишга эришиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ўстириш суръатларини икки карра тезлаштириш, ўн иккинчи беш йилликдаёқ аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни сезиларли яхшилаш юзасидан партия қўйган талаблар биз, қишлоқ қурувчиларига ҳам бевосита тааллуқли.

Одатда катта-катта, узоқ йилларга мўлжалланган режалар пайдо бўлганида, «Олисдагини ҳисоб-китоб қилгунча, бугунги зарурини эплаб олайлик», дегувчилар ҳам топилади. Уни ҳам, буни ҳам уйғунлаштира билмоқ керак.

Хўжалик юритиш ва бошқаришнинг янги, тобора такомиллашган усулларига ўтилаётгани бизни жуда қувонтиради. Ҳозир пудратчи, лойиҳачи, комплектловчи ва ишга тушириш-созлаш ташкилотлари кучғайратини бирлаштириш имкони туғилди. Уларнинг барчаси диққат-эътиборни пировард натижага — объектларни ўз вақтида ишга туширишга қаратдилар. Шубҳасиз, шу тариқа илгари уй-жойлар ва ишлаб чиқариш биноларининг ўз вақтида, сифатли бунёд этилишига халақит бериб келган идоралараро тўсиқларга барҳам берилади.

Бу йил трестимиз бош пудрат бўйича 54,8 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариши керак. Бошқача айтганда, унумдорлик ўтган йилга нисбатан 5 процент кўпайтирилади. Жумладан, Фарғона тўқимачилик комбинатининг Тошлоқ филиали иккинчи навбати, Қувасойда консерва заводи ва тухум етиштиришга мўлжалланган паррандачилик фабрикаси биринчи навбати, Чимёнда 2 миллион бош паррандага мўлжалланган бройлер фабрикасини фойдаланишга топшириш мўлжалланяпти. Уй-жой қурилиши кўламлари кенгаяди. Ўтган беш йилликда трестимиз асосан бир-икки оилага мўлжалланган коттеж типидаги биноларни барпо этишга кўчирилганди. Бу йил ҳам шу йўлдан бориб, қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш шароитини яхшилашга ҳисса қўшаверамиз. Аввалги йиллардан фарқли ўлароқ, ҳамма янги мактабларни дастлабки ярим йилликда, июнь ойидан кечиктирмай топширмоқчимиз.

КПСС XXVII съезди барча соҳадаги ишларимизни сифат жиҳатидан янада юқори даражага кўтаришга чақирди. Шу муносабат билан деталларни ўрнатиш ва монтаж қилишда меҳнат сарфини камайтириш вазифаси турибди. 1986 йил планларида 20 минг куб метр йиғма темир-бетон, 50 миллион дона ғишт, 60 минг квадрат метр дурадгорлик буюмлари, кўплаб қум-шағал ишлаб чиқариш кўзда тутилган. Ишлаб чиқариш қувватларини лойиҳа даражасига етказиш олдимизда турган муҳим масалалардан биридир. Хуллас, сифат учун кураш ишлаб чиқариш ҳажмларини ўстириш билан уйғун қўшиб олиб борилаётир. Бу эса ишга тушириладиган объектларнинг зарур материалларга бўлган эҳтиёжини тобора тўлароқ қондиришга бўйсундирилган.

Бундан буён қурилишдаги сусткашлик билан муроса қилиб бўлмайди. Трестимизнинг айрим кўчма колонналари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш корхоналари, бўрдоқичилик базалари, кооператив уй-жойларни қуришда жиддий қолоқликка йўл қўймоқдалар. Баъзи жойларда мактаблар қурилиши норматив муддатлари чўзилиб кетмоқда. Масалан, Бувайда районидаги Киров номли колхозда 1176 ўринли мактаб 1982 йилдан буён топширилмаяпти.

Яна бир резерв — коллектив пудратини жорий этишдир. Янги беш йилликда у меҳнатни ташкил этишнинг асосий формаси бўлиб қолади ва қишлоқ қурилиш конвейери барча қатнашчиларини ўз таъсири остига олади. Бундан мақсад — ишнинг узлуксизлигини, барчанинг ўз меҳнати пировард натижаларидан моддий ва маънавий манфаатдорлигини таъминлашдан иборат.

Қимматли ташаббусларни умумхалқ мулкига айлантириш катта наф келтириши шубҳасиз. Меҳнат беллашувларида кўплаб қимматли ташаббуслар, жумладан смена ва ойлик кўрсаткичларини муттасил ошириб бажариш ҳаракати юзага келди. Натижада трест бўйича Д. Ашуров, Я. Раҳимов ўртоқлар ва мен етакчилик қилаётган хўжалик ҳисобидаги бригадалар ўтган беш йилда ўн йиллик планни бажардилар. 88 бригада эса 3,5 йил ичида беш йиллик маррасига чиқди.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш биз учун энг асосий вазифа бўлиб қолади. Ўтган йили трестимизда тажрибали инженерлардан иборат ижодий группа тузилди. Улар зиммасига барча янги, қимматли таклиф ҳамда тажрибаларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш вазифаси юкланди. Группанинг иш планида синаб кўрилган барча ечимларни сўзсиз амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилди. Рационализаторлар фаолияти активлашди. Чунки улар ўз ечимларининг тортмаларда чанг босиб ётмай, тез жорий этилишига ишонч ҳосил қилдилар. Йўлдош материаллар, иккиламчи хом ашё ва бошқа чиқиндилардан бинокорлик материаллари тайёрлашда кенг фойдаланадиган бўлдик. Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмаси капролактам чиқиндиси — содосульфат эритмасини қўллаб, бетон ва ғишт тайёрлашда кўплаб цементни тежаяпмиз. Материалларнинг пишиқ-пухталиги ҳам анча ортди.

Қишлоқ қурилиши майдончаларига тобора янги, юқори самарали техника воситалари етказиб берилиши керак. Афсуски, бу жараён ниҳоятда суст бормоқда. Сир эмас, колхозлараро қурилиш ташкилотлари меҳнатнинг механизациялашганлиги жиҳатидан тармоқда энг сўнгги ўринларда турибди. Бу соҳадаги ишларни тубдан яхшилаш вақти етди, деб ўйлайман.

А. БУРХОНОВ,
Фарғона «Облколхозстрой» трестининг Риштондаги колхозлараро механизациялашган кўчма колоннаси хўжалик ҳисобида ишловчи бригадаси бошлиғи.

Андижон «Облколхозстрой» трести Марҳамат район механизациялашган кўчма колоннасининг Абдураҳмон Мирзаев бошлиқ бригадаси объектларни тез ва сифатли қуриб топширмоқда. Суратда: райондаги Калинин номли колхозда янги барпо этилган болалар боғчаси биноси.

М. Миржалолов фотоси.

СССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ЙИЛЛИК ЙИҒИЛИШИ

СССР Фанлар академияси йиллик умумий йиғилишида мамлакатнинг етакчи олимлари сўзлаётган нутқларда илмий тадқиқотларнинг бутун жабҳаси бўйлаб янгича ишлаш томон қатъий бурилиш ясаш керак, деган асосий фикр билдирилмоқда. 20 март куни йиғилишда КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш борасида совет фанининг вазифаларини муҳокама қилиш давом эттирилди.

СССР Фанлар академияси президиумининг бош илмий секретари академик Г. К. Скрябин СССР Фанлар академиясининг 1985 йилги фаолияти тўғрисида доклад қилди. У халқ хўжалигининг энг муҳим тармоқлари учун янги техника ва технологияни ишлаб чиқишга қаратилган тадқиқотларни янада ривожлантириш соҳасида яхши илмий негиз яратилганлигини қайд этиб ўтди. Г. К. Скрябин илм-фан ютуқларидан практикада фойдаланиш масалаларига тўхталиб, ўн биринчи беш йилликда академия институтларининг салкам бир минг икки юзта лойиҳаси халқ хўжалигига жорий этилганлигини маълум қилди. Бироқ кўпгина ишлар ҳали кенг миқёсда татбиқ этилаётгани йўқ. Барча министрликлар ҳам фан-техника янгиликларига, ўз тармоқларининг техникавий даражасини оширишга етарлича қизиқиш билан қараяпти, деб бўлмайди.

Нотиқ илмий фаолият самарадорлигини ошириш тўғрисида гапириб, илмий ходимларни аттестациядан ўтказишнинг ҳозир амалда бўлган системаси кам самарали эканлигини қайд этиб ўтди. Илмий кадрлар тайёрлашни яхшилаш зарур. Диссертацияларнинг тематикаси ҳали ҳамиша ҳам энг муҳим фундаментал ва амалий проблемаларни ҳал этиш билан боғланаётгани йўқ. Докладчи илмий кучлар ва моддий ресурсларни ғоят муҳим устун йўналишларга жамлаш зарурлигини таъкидлади, бу эса КПСС XXVII съезди совет фани олдига қўйган масъулиятли вазифаларнинг бажарилишини таъминлайди.

Умумий йиғилишда сўзга чиққан олимлар фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, ечимларни практикага жорий этиш механизмини такомиллаштириш йўллари тўғрисидаги таклифларини билдирдилар. Ҳар бир илмий коллективда ижодий активлик, ҳозирги фан, техника ва технологиянинг даражасини белгилаб берадиган ўз ишининг натижалари учун жавобгарлик муҳитини вужудга келтириш ҳозирги бош вазифадир.

СССР Фанлар академиясининг умумий йиғилиши ўз ишини тамомлади.

(ТАСС).

КЎП НУСХАДА

«Ўзбекистон» ва «Қорақалпоғистон» нашриётлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг КПСС XXVII съездида тасдиқланган Устави текстини рус, ўзбек ва қорақалпоқ тилларида алоҳида китобча қилиб чиқарди.

Китобчалар Тошкентдаги «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасида ва Нукус полиграфия комбинатида кўп нусхада нашр этилди. (ЎзТАГ).

ЖАДАЛЛАШТИРИШ — БЕШ ЙИЛЛИК ШИОРИ

ПАРМАЛОВЧИЛАР

Кафтдек текис Қарноб, Туркман, Косон чўллари... Ёз жазирамаси, қаҳратон қиш, куз изғиринлари, баҳорги сел-дўллар оловкорларнинг матонатини буколмайди.

Косон нефть ва газ конларини қидириш экспедициясининг Тўхта Фармонов бошлиқ пармаловчилар бригадаси ана шундай табиий шароитларда ишлаб, юқори натижаларга эришяпти. Қудратли техникадан фойдаланиш бригада иши самарадорлигини муттасил оширмоқда.

Яқинда пармалаш участкаси янги типдаги бурғилаш агрегати олди. Т. Фармонов бригадаси «Уралмаш 3 — Д 76» маркали пармалаш агрегатини республика Геология министрлиги системасида биринчи бўлиб ишлаб чиқариш синовидан ўтказди. Синов натижалари қувончли. Тез орада «Ўзбекнефтегазгеология» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги барча экспедициялар бу агрегатдан фойдалана бошлади.

Тажриба тасдиқлаб турибдики, мукаммал техникадан омилкорлик билан фойдаланиш ишлаб чиқаришни жадаллаштиришнинг муҳим омилидир. Шунинг учун ҳам янги техника пармалаш майдонларида кенг қўлланиляпти.

Янги техникани билимдон, тажрибали кишилар бошқарсагина, у тегишли самара беради. Ҳамдам Аймадов, Султон Ҳамдамов, Умер Фармонов, Ношпан Шарипов, Шавкат Йўлдошев каби моҳир пармаловчилар ускуналардан унумли фойдаланиб, нефть ва газ қазиб олишни кенгайтиришга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Бригада ишчиларининг кўпи қатор турдош касбларни пухта эгаллаб бормоқда. Илғор ишчи Неъмат Хаитов яқинда Қўқон нефть техникумини тамомлади. Дизель машинисти Ваҳоб Нарзуллаев эса ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда шу техникумда сиртдан ўқимоқда. Тўхта Фармоновнинг шогирдлари ўсиб-улғаймоқда. Масалан, Раҳмон Ҳайдаров пармалаш ишлари бўйича техника хавфсизлиги инженери даражасига кўтарилди.

— КПСС XXVII съездида олға сурилган вазифалар кўлами ва аҳамияти жиҳатидан ғоят улуғвордир, — деди Тўхта Фармонов. — Улар ўзида жадаллаштириш, сифат ва тежамкорликдан иборат ниҳоятда муҳим, етилган талабларни ифода этади. Зеро, бу ҳар бирimизнинг олижаноб мақсад ва эзгу ниятларимиздир.

Бригада аъзолари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этдилар. Ўн иккинчи беш йилликни шаҳдам бошладилар. 1986 йилнинг ўтган ойларида планга қўшимча юзлаб метр чуқур қудуқлар пармалашга муваффақ бўлдилар. КПСС XXVII съезди, Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини қизғин қувватлаётган пармаловчилар ўн иккинчи беш йилликни ҳақиқий жадаллаштириш даврига айлантириш, шу йўл билан экономиканинг нефть — газга бўлган эҳтиёжини қондиришда муносиб мадад кўрсатиш тадбирларини кўряптилар.

К. МУСАМУРОДОВ.

30 МАРТ — ХОТИРА КУНИ

ИНСОН ҚАДРИ

Хотира кунини уюштиришга киришишдан аввал унинг моҳияти, мақсади ва аҳамиятини чуқур идрок қилмоқ лозим. Акс ҳолда Хотира куни мазмунини белгилашда кўзланган самарага эриша олмаймиз, уни ташкил қилишда юзакичиликка йўл қўйилиши мумкин.

Хотира куни биринчи марта ўтказилаётир. Бинобарин, республикамизнинг барча районларига ва регионларига бир хил тавсия бериш қийин. Шундай бўлсада, республикамизнинг регионал, миллий ва маҳаллий хусусиятларини ҳисобга олган ҳамда қардош халқларнинг жумладан, Украина, Белоруссия, Болтиқбўйи республикаларининг тажрибасидан ижодий фойдаланилган ҳолда Хотира кунини уюштириш борасида қуйидаги тайёргарлик ишларини ва тадбирларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

Хотира кунига тайёргарлик ишларини самарали уюштириш учун олдиндан ташкилий комитет тузиш, умумий план ишлаб чиқиш ва ҳафталик Хотира вахтасини эълон қилиш муҳим аҳамиятга эгадир. Ташкилий комитет Хотира вахтаси давомида аҳолига Хотира кунининг моҳияти ва мақсадини тушунтиради. Ўтган авлодлар ҳаёти, фаолияти ҳақида материаллар, эсдаликлар тўплаш ишлари амалга оширилади, меҳнат ва уруш ветеранлари, жангда ҳалок бўлганларнинг оилаларидан хабар олинади ва уларга ёрдам берилади, тадбир ўтказиладиган жойларда, қабристонларда ҳашар ва шанбаликлар уюштирилади. Шунингдек, Хотира куни арафасида маданият муассасаларида ота-боболарнинг жанговар ва меҳнат йўлига бағишланган тематик кечалар, ўқув муассасаларида кекса авлодлар билан ёшлар учрашувлари, меҳнат, уруш қаҳрамонлари номига қўйилган кўча, муассаса, жой ва майдонларда тадбирлар ўтказилади.

Хотира кунининг асосий тадбири — митинг жамоат жойларида ўтиб, улар умуман авлодлар хотирасига, меҳнат ва уруш қаҳрамонлари, партия ва давлатнинг буюк арбоблари хотирасини эъзозлашга бағишланади.

Хотира кунига бағишланган митинг Номаълум солдат қабри, революция ва Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларига ўрнатилган мемориаллар, ёдгорликлар, меҳнат қаҳрамонларига ўрнатилган ҳайкаллар, халқ равнақи учун хизмати сингган кишилар ҳаёти билан боғлиқ бўлган жойлар, уй-музейлар, кўчалар, майдонлар, қабристонларда уюштирилиши мумкин.

Митинг-маросимни (маҳаллий шароитни ҳисобга олиб) қуйидагича уюштиришни таклиф қиламиз: эрталабдан авлодлар узвийлигини рамзий тасвирловчи, бадиий воситалар билан махсус безатилган бир неча автомобиль колоннасининг марказий кўчалардан ўтиши Хотира куни бошланиши учун махсус руҳий кайфият яратади.

Хотира кунининг эмблемаси туширилган ва қизил шиорлар билан безатилган биринчи машинада — уруш ва меҳнат ветеранлари, қариялар, иккинчи машинада — ўрта ёшли илғор ишчи деҳқонлар, учинчи машинада — комсомол ёшлар ва тўртинчисида — пионерлар жойлашган бўлади. Улар митинг уюштириладиган жой томонга йўл олишади ва тадбир очилиши вақтига етиб келишади.

Митинг уюштириладиган жой олдиндан махсус ғоявий-рамзий безатилади. Митинг бошланишидан олдин мунгли ва мардонаворлик руҳидаги музика ва ашулалар янграб туради. Тадбирга 5 минут қолганда, радио қарнайларидан метроном (ёки соат) овози эшиттириб турилади. Кремль соатларининг бонги митинг очилишига ҳамманинг диққатини тортади. Совет Армияси солдатлари — фахрий қоровул трибунани эгаллашади. Сўнг зина туширилган тўртта машинанинг ҳар биридан — ҳар бир авлоддан биттадан вакил музика садолари остида минбар томон йўл олади ва белгиланган жойни эгаллайди. Митингнинг асосий иштирокчилари ва меҳмонлар марказий жойда саф тортиб туришади.

Митинг бошланади. Уни ташкилий комитет раиси очади. Нотиқлар авлодлар узвийлиги учун ҳалок бўлган ёки ҳалол меҳнат қилиб, вафот этган асл фарзандларни улуғлайди, уларнинг порлоқ хотирасини асрашга чақиради.

Сўнг тўрт авлод вакилларининг ҳар бири қисқа нутқ сўзлайди. Пионерлар бадиий-декломация усулида тантанали чиқиш қилиб, ўз ўқишлари ва ишлари билан келажакда халқимизнинг муносиб аъзолари бўлишга ваъда берадилар. Шу билан митинг Хотира кунига бағишланган маросимга уланиб кетади.

Мунгли, мардонавор куй янграйди. Минбарга инсон ҳаётини вужудга келтирувчи ва уни тарбияловчи тимсол сифатида мунис она оҳиста чиқиб келади. Она аста ёдгорлик ёнига бориб тиз чўкади, қўлларидаги гулни у ерга қўяди ва ўрнидан туриб олдинга чиқади. Шу пайт радио карнайдан: ўтган авлодлар порлоқ хотирасини эъзозлашга, халқимизнинг кекса вакилларининг муқаддас ишларини ҳурмат қилишга, уларнинг илғор вакилларининг муқаддас ишларини ҳурмат қилишга, уларнинг илғор анъаналари асосида ҳаётимизни тараққий эттиришга оид даъваткор сўзлар янграйди. Даъватдан сўнг оайроқлар бир оз эгилиб, фахрий қоровул саф тортади, шунингдек пионерлар ҳам салют беришади, барча бош эгади.

Ҳалок бўлган ва вафот этганлар хотирасига радио орқали бир минутлик сукунат эълон қилинади.

Бир минутлик сукунатдан сўнг ҳалок бўлган ва вафот этганлар хотираси учун мотам куйи янграйди. Маросим сўнгида иштирокчилар ёдгорлик ёнига гулчамбарлар қўйишади.

Жойларда Хотира кунига бағишланган митинг ва маросим тугагач, қабристонлар зиёрат қилинади.

Қабристонни зиёрат қилиш — ижтимоий жойларда ва оилаларда бўладиган тадбирларни уйғунлаштирувчи Хотира кунининг моҳиятига мос эмоционал кайфият яратувчи жараён сифатида хизмат қилади.

Хотира кунининг якунловчи тадбири — Хотира соати эса кечки пайт хонадонларда уюштирилиб, ҳар бир оилада ўз яқинларини эслашга, уларнинг порлоқ хотирасини ёдга олишга бағишланади.

Хотира соатини уюштириш учун катта тайёргарлик кўриш, катта дастурхон ёзиш, катта зиёфат уюштириш шарт эмас.

Хотира соатини самарали ташкил қилишга кўмак берувчи бир масалани ўртага қўйсак яхши бўлар эди. Агар Хотира соатини Ўзбекистоннинг барча жойларида бир вақтда (масалан, соат 19.00 дан — 20.00 гача) уюштирилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди. Бунга эришиш учун (5—10 минут олдин) Ўзбекистон телевидениеси, радио ва маҳаллий радио узелларидан Хотира соати ва уни уюштириш ҳақида ахборотлар бериш мақсадга мувофиқ бўлади. Бу вақтда телевидение ва радиода соат овози эшиттирилса яхши бўлур эди. Чунки бу ҳодиса, биринчидан барча кишиларнинг диққати бошқа мавзуларга жалб қилинишига йўл қўймай, нишонланаётган воқеанинг моҳиятига — яшаб ўтган авлодлар, марҳум ота-оналар ва яқинлар хотирасига жалб қилишга қулай шароит яратади. Иккинчидан, Хотира куни ва унинг таркибий қисми бўлган Хотира соати халқ анъанасига айланишига, уни ҳар бир оила ҳаётига киришига кўмак берар эди.

Хотира кунини илк бор уюштиришга ўта масъулият билан ёндашиш керак. Ундаги тадбирлар халққа манзур бўлмоғи, кишиларнинг онги ва қалбида чуқур из қолдирмоғи лозим.

Хотира кунини уюштиришдан асосий мақсад — Ватан озодлиги учун қурбон бўлган ва ҳалол меҳнат қилиб, вафот этганлар хотирасини сақлаш, абадийлаштиришга кўмак беришдир. Улар бошлаган улкан ишларни давом эттириш, васиятлари ва орзуларини амалга ошириш барча кишиларнинг инсоний бурчидир.

У. ҚОРАБОЕВ,
педагогика фанлари кандидати, доцент.

РЕДАКЦИЯДАН: Ҳурматли газетхонлар! Хотира кунини ўтказиш тартиби муҳокама учун эълон қилинмоқда. Уни янада мазмунлироқ қилиш йўлини бирга ўйлаб кўрайлик. Бундан кейин албатта анъанавий тус оладиган бу муҳим тадбирни кўнгилдагидек нишонлаш юзасидан яна қандай таклиф ва истакларингиз бор? Шу ҳақдаги хат-хабарларингизни кутамиз.

МУАММО, МУҲОКАМА, МУЛОҲАЗА

КАРТОШКА—ИККИНЧИ НОН

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДА КАРТОШКА ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШ, УРУҒЛИК НАВЛАРИНИ ЯХШИЛАШ ВА УНИ АСРАШ ТЎҒРИСИДА БАЪЗИ МУЛОҲАЗАЛАР

Ўтган йили область хўжаликларида 74 минг тонна картошка етиштирилди. Бу йил эса картошкачилар 100 минг тонналик маррани кўзлашган. Бироқ аҳолининг талаб-эҳтиёжларини қаноатлантириш учун бу кўрсаткич ҳали асло қониқарли эмас. Бунинг учун камида 270—280 минг тонна маҳсулот етиштириш лозим бўлади.

Область миқёсида ана шундай маррага чиқиш имкониятлари борми? Умуман, бу ўзи унда қилса бўладиган иш эмасми? Бу саволларга жавоб бериш учун аввало, қуйидаги фактлар билан танишиб чиқайлик. Маълумки, картошкадан юқори ҳосил олишда республикада танилган Риштон районидаги «Сўх» совхозида йигирмага яқин ихтисослашган бригада мавжуд. Бу ерда минг гектар ерда етиштириладиган ҳосил гектар бошига ўртача 160—170 центнерни ташкил этади. А. Шарипов, С. Тимуров, И. Метинов бошлиқ бригадаларда эса ҳосилдорлик 200 центнердан ҳам ошган.

Хўш, Тошкент области шароитида ҳам шундай кўрсаткичга эришиш мумкинми? Масалан, Паркент районидаги «Гулбоғ» совхозини олиб кўрайлик. Хўжалик ўтган йили районда энг яхши натижага эришди. Гектаридан 139 центнердан маҳсулот етиштирилиб, план 120 процент бажарилди. Совхознинг Мирзовуд Ғуломов бошлиқ бригадаси аъзолари 40,5 гектар майдоннинг ҳар гектаридан белгиланган 110 ўрнига 183 центнердан ҳосил кўтаришди. Лекин хўжаликнинг М. Мирсолиҳов бошлиқ бригадасида эса ҳосилдорлик 97 центнердан ошмади. Савол туғилади: номутаносиблик сабаби нимада?

М. Ғуломов бошлиқ коллектив илғор иш методи — бригада пудратига ўтганига уч йил бўлди. Бошқа бригадаларда 25—30 киши бўлгани ҳолда, бу коллективда 12 киши ишлади. Ерни экишга тайёрлашдан тортиб, то ҳосилни йиғиштириб олгунга қадар асосий иш механизация зиммасида бўлади. Бутун эътибор ерни ишлашга, ўғитлашга, самарадорликни оширишга қаратилади. Алмашлаб экиш қонун тусига кирди. Айниқса, уруғ сифатига, уни сақлаш ва экишга, ниҳоят, парваришга ҳамма бирдек аҳамият берди.

Бригада давлатга пландан ташқари 108,8 минг сўмлик маҳсулот сотди. Натижада сарф қилинган ҳар бир сўм 2 сўм 35 тийин самара берди. Ишлаб чиқарувчилар даромади ҳам шунга яраша юқори бўлди. Ҳар бир ишчи йил якунига кўра 3200—3400 сўмдан пул олди. Тракторчи Т. Исматуллаев, ишчилардан С. Маҳкамов, Н. Саиутов сингари илғор картошкакорлар барчага ўрнак бўлдилар.

— Картошка нозик экин, — дейди совхоз бош агрономи Р. Туропов, — у жой танлайди, эътибор талаб қилади. Борди-ю, уруғлик нави бир неча хил бўлса уни ўстириш янада қийин. Чунки яхши ўрганилмаган навни районлаштиришда қайси агротехника тадбирини қўлланиш катта муаммо! Шунинг учун биз иложи борича бир-икки хил навни бирваракай экамиз. Лекин бу навлар ҳам вақт ўтиши билан бузилади. Агар олимларимиз касалликка чидамли, мўл ҳосилли картошка навларини районлаштирсалар тармоқдаги асосий чигалликлардан бири ечилган бўларди.

— Ўтган йили районимиз бўйича давлатга картошка сотиш топшириғи ошириб бажарилган бўлсада, кўпгина муаммоларга дуч келдик, — суҳбатга аралашди район агросаноат бирлашмасининг раиси А. Турсунов. — Жумладан, олисдан келтирилган маҳсулотнинг бир қисми йўлда уриниб қоларкан. Бунинг навлари турлича бўлиб, уларни сақлаш учун алоҳида замонавий омборлар етишмас экан. Саралаш жараёнида 15—20 киши банд бўлиб, экиш давригача уруғликнинг тўртдан бир қисми яроқсиз ҳолга келаркан. Етилгунга қадар бир килограмм картошканинг таннархи 50—60 тийинга боракан-у, — давлатга эса бор-йўғи 20—22 тийин нархда сотиларкан. Кўпгина хўжалик раҳбарларининг «картошкадан зарар кўрилади» деган баҳона билан унга панжа орасидан қараб келишлари сабаби шундан.

Бироқ бундай важ-карсонларга «Гулбоғ» совхозининг М. Ғуломов бошлиқ 19-бригадаси тажрибаларини эслатиб ўтиш ўринлидир.

Областнинг Оҳангарон, Бўстонлиқ, Тошкент, Калинин, Оржоникидзе районлари пойтахт меҳнаткашларини картошка билан таъминлаб туришга даъват этилганлар. Бироқ маҳаллий партия, совет ташкилотлари, агросаноат бирлашмалари раҳбарларининг масъулиятсизликлари билан кейинги йилларда бу районларда картошка етиштириш қарийб икки баравар камайиб кетди. Бунга — биринчидан, экин майдонининг бир қисмини «гектарчилар»га бериб қўйиб, уни талон-торож қилинишига йўл қўйилаётгани сабаб бўлса, иккинчидан, область ва район Совети ижроия комитетларининг картошка сақланадиган омборлар қурилишига етарли эътибор бермаётганликлари ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда.

Ўтган йили Тошкент районидаги ўн уч хўжаликдан фақат тўрттасидагина картошка етиштириш плани бажарилди, Ильич номли, Навоий номли, Собир Раҳимов номли колхозларда белгиланганига нисбатан 23—15 процент кам маҳсулот етиштирилди. Абдураҳмонов номли совхозда эса план зўрға 25 процент уддаланди.

Картошка етиштиришни ривожлантиришга ихтисослашган хўжаликларнинг роли тўғрисида гап кетганда Тошкент район агросаноат бирлашмаси раисининг экономика масалалари бўйича ўринбосари Н. Саъдуллаев қуйидагича фикр билдирди:

— Бир гектар ердаги картошкани етиштиришга икки минг сўм сарфланади. Харажат ва киримлар таққосланганда бу экиндан фойда олиш қийин. Шу сабабли айрим хўжалик раҳбарлари картошкага «чап кўз» билан қарашади...

Ёки райондаги Ильич номли колхоз раиси Т. Зиётов сўзига қулоқ солинг.

— Уруғлик картошка область агросаноат бирлашмаси тақсимотига кўра «Облсортсемовощ» томонидан берилади. Лекин биз уни кўпинча пландагидан кам оламиз. Масалан, бу йил экиш учун хўжалигимизга 530 ўрнига 380 тонна уруғлик ажратилди. Айрим колхоз ва совхозларда гектарлар салмоғи камайиб кетаётганлигига ҳам сабаб шу! Бунинг устига олти хил (приекульский, фаленский, житомиранка, лорх, огонёк, пульманос) нав уруғлик улашилгани парвариш пайтида анча қийинчиликлар туғдирди. Айниқса, бир қисм уруғлик ҳаддан ташқари майда бўлгани учун ундан кўзланган ҳосилни олиб бўлмади...

Картошка чиндан ҳам нозик экин. У ер тафти 15 даражага етганда экилиб, парвариш пайтида сувга бостирилмаслиги ва айни пайтда чанқатиб қўйилмаслиги ҳам керак. Гектарига 40--50 тоннадан маҳаллий ўғит солиниши лозим. Бироқ бунча миқдордаги ўғитни топишнинг ўзи муаммо!

Бизнингча, экин майдонлари самарадорлигини оширишда уруғлик, ўғит, парвариш ва ниҳоят ерни дам олдириш катта роль ўйнайди. Масалан, уруғликни олинг. Сифатли уруғлик ҳар қандай экин ҳосилдорлигини камида 15 процент оширишини агрономия тажрибалари тасдиқлайди. Демак, уруғчиликни ривожлантирмасдан туриб маҳсулотни кўплаб ишлаб чиқариш тўғрисида ўйламаса ҳам бўлади.

Хўш, областда бу борада қандай ишлар амалга оширилмоқда? Уруғликни республикамизнинг ўзида тайёрлаш масаласи қандай ҳал этилмоқда? ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг Ўзбекистон картошка, сабзавот ва полиз экинлари илмий-тадқиқот институти директори А. Нуритдиновнинг таъкидлашича, республика аҳолисининг картошкага бўлган эҳтиёжини қоплаш учун йилига бир миллион тоннадан кўпроқ маҳсулот етиштириш, бунинг учун эса юз минг гектар ер ажратилиши лозим. Аммо ҳозирги кунда бу экин ана шу мўлжалдагидан уч ярим баравар кам майдонда ўстирилмоқда. Уруғликни ўзимизда етиштириш масаласи ҳам жуда секин ҳал этиляпти.

Амалга оширилаётган ишлар ҳам йўқ эмас. Чунончи, деярли йўқ бўлиб кетган «Обидов-2», «Қайчибарг» (Вольтман) навларини қайта тиклаш ишлари олиб борилмоқда. Шаҳрисабзда уч йилдан буён ишлаб турган элита уруғчилиги лабораторияси келгуси йили синаш учун икки янги навни республика хўжаликларига жўнатади. Шу ўринда биз элита уруғчилиги билан бирга оммавий уруғчилик ҳам ривожлантирилса, деган ниятда эдик. Бунинг учун, албатта, барча ихтисослашган хўжаликлар уруғликни ўзлари етиштиришлари, тармоққа давлат манфаати нуқтаи-назаридан қарашлари лозим.

Область бўйича бу йил қарийб 8,5 минг гектар майдонга картошка экиш режалаштирилган. Бунинг учун 37 минг 740 тонна (27 навдаги) уруғлик сақланмоқда. Экиш давригача шундан тўрт минг тоннадан кўпроғи бракка чиқиши эҳтимол тутилса, уруғликни ўзимизда етиштириш масаласи на қадар долзарб эканлигини яққол ҳис этасиз. Ваҳолонки, область хўжаликларида ҳозир тайёрланган уруғлик бор-йўғи 752 тоннани ташкил этади. Бу — асосан Тошкент (315 тонна), Оҳангарон (307 тонна), Паркент (130 тонна) районлари ҳиссасига тўғри келади.

Гап — тармоқни изчил ривожлантириш ҳақида кетганда уруғликни сақлаш муаммосини ҳам айтиб ўтмоқ керак. Зеро, уни куз ва қиш кезлари тўрт-беш ойлаб нормал ҳароратда асраш масаласи анчадан буён кескин бўлиб турибди. Тармоқ илмий-тадқиқот институтининг мутахассислари уруғликни «Ташоблсортсемовощ» сақлаб беришини мақсадга мувофиқ, деб ҳисобласалар, у ердагилар: «хўжаликларнинг ўзида типовой омборхоналар қуриш»ни ёқлаб гапирмоқдалар. «Ташоблсортсемовощ» нинг қарамоғида эса бугунги кунда икки минг тонна маҳсулотга мўлжалланган замонавий омборхона бор. 4360 тонна картошка сақланадиган иккинчи омборхона эса шу йилнинг биринчи кварталн охирида ишга тушади. Лекин яна бир ташкилот — область ижроия комитетига қарашли колхозлараро база ҳам картошкачилик асосий соҳа ҳисобланмаган хўжаликлар учун ҳар йили 4.200 тонна уруғлик сақлаб беради. Бизнингча, уруғликни сақлаш ва тарқатиш масъулиятини ягона идора зиммасига юклаш ҳақида ўйлаб кўриш керак.

Ҳадемай, эртаги картошка экила бошланади. Келгуси йилга мўлжалланган уруғлик ҳақида ҳозирданоқ ўйлаш даркор. СССР Озиқ-овқат программасида таъкидланганидек, аҳолининг картошкага бўлган талаби асосан улар яшаётган районларнинг ўзида етиштириладиган маҳсулот ҳисобига қондирилиши лозим.

А. МАННОПОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

* * *

РЕДАКЦИЯДАН: халқимиз картошкани иккинчи нон, деб бежиз айтмаган. Мазкур мақолада уни етиштиришни кўпайтириш масалаларига қисман тўхтаб ўтилди. Маҳаллий партия, Совет ташкилотлари, агросаноат бирлашмалари ва тажрибали картошкакорлар бу ҳақда ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришади, деган умиддамиз.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

САККИЗ КУН ОЛДИНДА

Сирдарё сут-ёғ заводи коллективи партиямиз XXVII съездининг ишлаб чиқаришни жадаллаштириш ҳақидаги кўрсатмасига амалий иш билан жавоб бермоқда. Бу ерда икки ойлик план саккиз кун олдин адо этилди. Планга қўшимча 50 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Т. ДЎСМАТОВ,
Сирдарё шаҳри.

БАЙРОҚДОРЛИК МАСЪУЛИЯТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланган Китоб шойи тўқиш фабрикасининг ишчи ва мутахассислари кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Корхонада съездлар йилининг икки ойи плани 110 процент бажарилди.

Байроқдорлик масъулиятини қалбдан ҳис этган Ҳ. Жўраева, З. Жабборова, Э. Қодиров, М. Ғаффорова, Э. Баҳромов каби ишчилар шу кунларда апрель-май ойлари ҳисобига маҳсулот тайёрлаяптилар.

Ҳ. РАҲМОНОВ,
Қашқадарё области.

* * *

Тошкентлик **В. Клементьев,** сурхондарёлик **Х. Абдужалилов, Ҳ. Раймов,** андижонлик **Р. Тошқанов,** самарқандлик **О. Ғафуров, Ж. Тўқсонов,** жиззахлик **А. Эргашев** КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди талаблари асосида ишлаётган коллективлар фаолияти ҳақида хат-хабарлар йўллашган. **А. Қутбиддинов, К. Холбеков** (Фарғона), **М. Ғаффоров** (Наманган), **М. Мирзажонов** (Сирдарё) ва **Ш. Саидов** (Хоразм)лар эса вақтдан ўзиб меҳнат қилаётган зарбдорлар намунасидан дарак берганлар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ОТЛАР «ҚУВҒИН»ДА... НЕГА?»

ШУ САРЛАВҲАЛИ МАҚОЛАЛАР ИЗИДАН КЕЛГАН ХАТ-ХАБАРЛАР ВА ЖАВОБЛАР ХУСУСИДА

АЙНИ МУДДАО

Биз «Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 12, 15 январь сонларида босилган «Отлар «қувғин»да... нега?» сарлавҳали мақолаларни қизиқиб ўқиб чиқдик. Уларда областимиз адресига айтилган танқидий фикрларга тўла қўшиламиз. Чунки воҳамизнинг чўл ва тоғ зоналарида яшовчи кўпдан-кўп аҳоли илгари то республика Қишлоқ хўжалик министрлигига қадар (ҳозирги Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети) жойлардаги маҳаллий раҳбар ташкилотлар хонадонларда от боқишни тақиқлаб қўйишгача бораётганлиги, уларни гўштга топшириб юборишга мажбур қилаётганлиги ҳақида арз қилишганди. Аммо натижа чиқмаганди...

Газета республикамизда йилқичиликни ривожлантириш зарурлиги тўғрисидаги масалани кўтариб жуда тўғри иш қилган. Айни муддао! Зора энди жойларда тармоққа бўлган «ёт қараш»лар ўзгариб, отларга меҳр-муҳаббат ортса...?

Қашқадарё область, Чироқчи районидаги «Қалқама» совхози ишчи-хизматчилари номидан М. ВОҲИДОВ».

МЕН ИСТАРДИМКИ...

Бугунги кунда мамлакатимизнинг РСФСР ва Болтиқбўйи республикаларида қишлоқ хўжалик ишларида отлардан самарали фойдаланилаётганлиги сир эмас. Мен у ерларда махсус аравасозлик, тақачилик устахоналари ҳануз ишлаб турганини кўрганман. Икки, тўрт ғилдиракли аравалар колхоз ва совхозларнинг ички ишларида, шахсий хўжаликларнинг юмушларида жуда-жуда асқотишини ҳеч ким инкор этолмаса керак...

Мақолаларда келтирилган фактлардан бири, айниқса диққатимни тортди: «Биргина республикамизда 1985 йилда 1984 йилга нисбатан отлар сони 3 минг бошга, қулунлар сони 600 бошга камайиб кетди...». Бунинг рост эканлигига шубҳа қилмайман. Негаки, биз тарафдан ҳар ҳафта Жетисой бозорига (Қозоғистон ССР) чироқчилик (Қашқадарё области) айрим от савдогарлари ўтиб туришади. Гоҳида республикамиздан ташқарига чиқиб кетаётган шу отлар тақдирига қараб ачиниб кетасан, киши. Жониворнинг забони йўқки, «Мени қаёққа, нимага олиб боряпсизлар, гуноҳим нима?» — деб сўраса! Улар бозорда сотилгандан сўнг сўйилиб гўшт, қази-қарта бўлиб кетмаслигига ким кафолат беради?! Тегишли органлар ана шундай от савдогарлари билан ҳам қизиқиб кўришларини истардим...

С. САЙФИДДИНОВ,
Самарқанд область «Оқдарё» совхозининг 2-бўлими.

ТАННАРХ АРЗОН, ТАШВИШ КАМ

...Бир гал қишлоқдошлар ёқилғи ва ёнилғи муаммолари ҳақида гаплашиб ўтириб, «отлар яна қишлоқ хўжалигига қайтарилиб, РСФСР томонларда ишлаб чиқарилаётган аравалардан хўжаликларга, фермаларга келтириб берилса» — деб орзу-ҳавас қилдик. Шундан сўнг кўп ўтмай «Совет Ўзбекистони» газетаси саҳифаларида от ҳақида бонг урилди-ю, мен қўлимга қалам олдим.

Ҳаммага маълумки, ҳозир хўжаликларда, бригадаларда сув, ўтин, ем-хашак сингари кичик ҳажмли юкларни ташишга транспорт (машина ёки трактор) ажратилган. Улар учун қаров, ёнилғи, эҳтиёт қисм деган ташвишлар бор... Борди-ю, улар ўрнига от-аравалар бериб қўйилса ишда барака ҳам, сифат ҳам бўларди. Таннарх арзон, ташвиш кам...

Колхозимизда 30 га яқин от бор. Мавжуд 22 та пахтачилик ва чорвачилик бригадаларига биттадан от-арава бириктирилса бригадирлар, агроучастка раҳбарлари учун (раис, агроном, парткомлар ҳам) экин майдонларини тўла контрол қилишга имкон туғиларди: қаерда ўсимлик яхши ривожланяпти, қаерда сув кам, қаерда кўллаб қолган ва ҳакозо. Ахир машина боролмайдиган жойга отда борса бўлади-ку?!

Республика Давлат агросаноат комитети бўлинмаларида аравалар ишлаб чиқариш ёки ремонт қилиш ишларини йўлга қўйиб бўлмасмикан? Отларга юган, эгар тайёрлайдиган, тақа қоқадиган устахоналар ташкил этиш ҳам унчалик мураккаб муаммо бўлмаса керак? Бу ишларнинг миришкорлари, ҳунармандлар ҳам топилади, менимча.

А. УСМОНОВ,
Наманган область, Задарё районидаги «Правда колхозининг техник механиги.

ДОИМО МАШИНАДА ЮРМАЙ...

...Пахта терими даврида ҳашарга чиқиб, пайкал ўрталарида ва четларида сувдан қолган, ёки сувга бостирилган ғўзаларни, ўт босган карталарни, яхши ишлов олмаган эгатларни кўрамиз. Агар раҳбар ёки мутахассислар доимо машинада юрмай, балки от миниб, вақтида карталарни айланиб чиққан бўлганида эди бундай манзаралар кўзга чалинмасди.

С. ТУРҒУМБОЕВ,
Сирдарё область, Ворошилов районидаги 18-мактаб ўқитувчиси.

Худди шундай сатрларни сурхондарёлик Э. Қодиров, жиззахлик Н. Жиянов, самарқандлик Б. Қодиров, А. Сатторов, қашқадарёлик Ш. Кўчаров, Н. Хушвақтов, навоийлик Я. Шукуров, Тожикистон ССРнинг Колхозобод районидан Б. Қўзиев ва бошқа ўртоқларнинг хат-хабарларида ҳам ўқиймиз. Редакция ўз фикр-мулоҳазалари билан қатнашган бу авторларнинг ҳар бирига чуқур миннатдорчилик билдиради.

Айни пайтда мазкур мақолалар эълон қилингач, редакция тегишли раҳбар органлар ва мутасадди ташкилотларга хат йўллаб, қўйилган масалалар ҳамда кўтарилган муаммолар юзасидан жавоб беришларини ҳам сўраган эди.

Жумладан, РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИдан олинган жавобда шундай ёзилади:

— Республикамизда йилқичиликни ривожлантириш, отларни сақлаш ва улардан фойдаланиш бўйича кўтарилган масалалар айни долзарб муаммолар сирасига киради. Сўнгги йилларда республикамизда тармоқни ривожлантириш, ихтисослаштириш, от гўшти ва қимиз етиштириш ҳамда концентрациялаш бўйича муайян ишлар қилинди. Ҳозир мавжуд отларнинг 50 процентдан кўпроғи 3 та от заводи, 8 та наслчилик фермаси ва 8 та ихтисослашган йилқичилик ҳамда 5 та от-туячилик совхозларига бириктирилган.

Бироқ айрим колхоз ва совхозлар, от заводларининг раҳбарлари тармоққа бўлган эътиборни сусайтириб юбордилар. Натижада 1986 йил январига келиб, отлар бош сони ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3,6 процентга камайиб кетди. Кейинги уч йилда тармоқни ривожлантириш асосий кўрсаткичлари бажарилмади. Айниқса, Андижон, Қашқадарё, Тошкент областларида отлар бош сони қисқарди.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети мавжуд камчиликларни тугатиш чораларини кўрмоқда. Республикада тармоқни ривожлантириш юзасидан кенг тадбирлар ишлаб чиқилди. Қорақалпоғистон АССР ва область агросаноат комитетларига ҳар бир хўжаликдаги йилқичиликнинг аҳволини текшириб чиқиш, тармоқни ривожлантириш бўйича амалий тадбирлар белгилаш ва амалга ошириш вазифалари топширилди. Ўн иккинчи беш йиллик мобайнида тармоқни ихтисослаштириш ва концентрациялаш ишлари тугалланади. Шу мақсадда янгидан бешта отчилик ва от-туячилик совхозлари ташкил этилади. РСФСР ва Украина ССР колхоз ва совхозларидан оғир юк тортувчи Русь ва Владимир зотли отлар келтириш мўлжалланди.

Шунингдек, республикада қимиз етиштиришга ихтисослашган 25 та йилқичилик фермалари ташкил этиляпти. Уларни мустаҳкамлаш, наслчилик ишларини яхшилаш, бияларни механизация ёрдамида соғиш, қимиз ишлаб чиқаришнинг прогрессив усулларини қўллаш чоралари кўриляпти.

Шу билан бирга республика Давлат агросаноат комитети Ўзбекистон ССР Маҳаллий, Мебель ва ёғочсозлик саноати министрликлари адресига жиддий эътироз билдиради. Ҳар иккала министрлик тармоқнинг зарур анжомлари ҳамда аравалар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, колхоз ва совхозларнинг бу борадаги эҳтиёжларини қондириш топшириғини ҳануз бажармаяпти.

* * *

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда «Отлар «қувғин»да... нега!» сарлавҳали мақолаларда жуда муҳим масала кўтарилганлиги қайд этилади.

— Мақолалар қоракўлчилик совхозлари область тресги ҳамда Қўшработ ва Советобод районлари агросаноат бирлашмалари кенгашларида муҳокама қилинди. Кейинги вақтда отчиликни ривожлантиришда йўл қўйилган камчиликлари ва нуқсонлари учун қоракўлчилик совхозлари область тресги ва РАПО кенгашлари томонидан айбдорларга тегишли жазолар берилди.

Қўшработ районидаги «Партия XXV съезди», Советобод районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозларининг бош агрономлари Р. Қўлдошев ва А. Бердиевларга отчилик ва қимиз етиштиришга раҳбарликни бўшаштириб юборганликлари учун қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. Областда тармоқни ривожлантириш бўйича амалий тадбирлар белгиланди.

* * *

— Мақолалар область партия комитетининг қишлоқ хўжалик ва озиқ-овқат саноати бўлимида кўриб чиқилди, — деб хабар қилинади ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда. — 1985 йилда Оққўрғон, Бекобод, Ғалаба, Калинин, Ўрта Чирчиқ районларида отлар бош сони 2,2—4,9 процент ўсишига эришилди. Шу билан бирга кўплаб хўжаликларнинг раҳбарлари тармоқни ривожлантириш аҳамиятини тўла тушуниб етмаяптилар. Область колхоз ва совхозларида кейинги бир йил ичида отлар бош сони 439 бошга камайиб кетди. 1986 йил халқ хўжалик планини ишлаб чиқишда бу масалалар алоҳида эътиборга олинди. Область бўйича отлар сонини 3 процент, шу жумладан Оҳангарон, Бўстонлиқ ва Паркент районларида 4—5 процент ўстириш, 120 тонна қимиз тайёрлаш ва давлатга сотиш мўлжалланмоқда.

* * *

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИ хабар қилишича, чиндан ҳам сўнгги йилларда областда йилқичиликка бўлган эътибор сусайиб кетган, тармоқни яйлов билан таъминлаш масаласи тегишли идоралар назаридан четда қолган.

Яқинда тармоққа Зарбдор районн территориясидан минг гектар суғориладиган майдон ажратиб берилди. Шунингдек, Жиззах районининг Ҳамид Олимжон номли, Жданов номли совхозлари ва Навоий номли колхози территориясидан ҳам 13,5 минг гектар яйловбоп ерлар ажратилди...

Афсуски, Қашқадарё, Навоий, Андижон область партия комитетларидан мақолага ҳануз тегишли жавоб келганича йўқ. Ҳолбуки, мақолалар газетада чиққанига икки ойдан ошиқроқ вақт ўтяпти.

Савол туғилади: наҳотки улар вақтли матбуот саҳифаларида эълон қилинган ўзларига тегишли ҳар қандай танқидий материалга редакциянинг эслатма хатисиз ҳам жавоб бериш кераклигини, қолаверса, бу муҳим партиявий иш эканлигини унутаётган бўлсалар?!

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЗАРБДОР МЕҲНАТ

Чехословакия меҳнаткашлари шу кунларда энг олий анжуман — Чехословакия Коммунистик партиясининг бўлажак XVII съезди шарафига ҳар качонгидан ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар ўз ютуқларидан муносиб совға тайёрлаб ватанни янада қувонтириш иштиёқи билан яшамоқдалар.

Мамлакатда авж олган съездолди мусобақасида айниқса шахтёрлар ўрнак кўрсатишяпти. Маълумки, Чехословакияда кўмирни «қора олтин» деб аташади. Чунки у қимматли энергетика хом ашёси бўлиб, халқ хўжалигида катта ўрин тутади. У биноларни иссиқлик ва ёруғлик билан таъминлашнинг асосий манбаидир. Шунинг учун ҳам шахтёрларнинг кўпминг кишилик отряди съездни ажойиб меҳнат ғалабалари билан кутиб олишга аҳд қилган. Қўшимча капитал маблағ сарфламай минглаб тонна юқори сифатли ёқилғи қазиб чиқарилди. Карьерларда ва шахталарда замонавий техникадан кенг фойдаланиб, меҳнат жараёнини аниқ, пухта ташкил этиб юксак меҳнат унумдорлигига эришилаётир.

Бу борада Острава шахтёрлари ибрат кўрсатишяпти. Улар ҳар йили қарийб 24 миллион тонна кўмир қазиб чиқаришяпти. Кончилар бу муваффақиятга серунум совет техникасидан фойдаланиб эришмоқдалар. Чунки совет машинасозлари ўтган беш йилликда Острава шахталарига 130 та серунум машина жўнатдилар.

Юқоридаги сурат Пльзендаги В. И. Ленин номли «Шкода» машинасозлик комбинати цехларидан бирида олинди. Комбинат атом электр станциялари учун технология ускуналари тайёрлаб беришда бош корхона ҳисобланади. Комбинат коллективи ҳам съездолди мусобақасида илғорликни қўлдан бермай келмоқда. Ҳозирги кунда совет мутахассислари ёрдами билан яратилган янги хил реакторлар корпуси ишлаб чиқарилмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ **ДЕҲЛИ. М. С. Горбачевнинг 15 январдаги Баёнотида илгари сурилган Совет Тинчлик программаси ядро уруши хавфини тугатиш юзасидан чуқур асосланган, амалий, реал ва ҳамма қабул қилиши мумкин бўлган талаблар комплексидан иборатдир, — деди ТАСС мухбирига Ҳинд хотин-қизлари миллий федерацияси Деҳли ташкилотининг секретари С. Шарма.** Замон руҳига жавоб берадиган муҳим ташаббусларнинг амалга оширилиши инсониятни ядровий қирғин даҳшатидан абадул-абад халос этади. Ҳиндистондаги прогрессив демократик хотин-қизлар ташкилотлари Совет Тинчлик программасини юқори баҳолайдилар ва улар Совет Иттифоқининг амалий қадамлари моҳиятини кенг жамоатчиликка тушунтириб бериш мақсадида умуммиллий кампания ўтказишни режалаштириб қўйдилар. Совет Иттифоқининг амалий қадамлари XXI асрга қуролярoғсиз кириб бормоқ учун реал йўлни кўрсатиб бермоқда, деб уқтирди С. Шарма.

✦ **КОБУЛ. Афғонистон пойтахтининг янги микрорайонларидан бирида хонадонларга квартира калитлари ва ҳужжатларини топшириш тантанали маросими бўлиб ўтди. Илгари шаҳар чеккасидаги пахса уйларда яшаган 80 оила умрида биринчи марта электр, водопроводдан фойдаланадиган, болаларини эса яқин атрофдаги мактабга юбориб турадиган бўлди.**

Инқилоб душманларига қарши жангларда ҳалок бўлган жангчиларнинг оилалари, оғир шароитларда яшаб келган ишчилар ва давлат хизматчилари, кўп болали оилалар янги квартирали бўлди. Апрель инқилоби туфайли собиқ камбағаллар жамиятнинг тўла ҳуқуқли аъзолари бўлиб қолмоқдалар, илгари фақат бойлардагина бўлган яхши шароитларда яшай ва ишлай оладилар.

Янги квартираларни СССРнинг ёрдами билан барпо этилган Кобул уйсозлик комбинати қуриб берди. Апрель революциясининг ғалабасидан кейин комбинат 40 мингдан кўп оила учун квартиралар қуриб берди.

✦ **АДДИС-АБЕБА. Аддис-Абебага асос солинган куннинг юз йиллигини байрам қилишга тайёргарлик комитети тузилди. Комитет составига Эфиопия Ишчи партияси шаҳар ташкилотининг вакиллари, оммавий ташкилотлар ва касаба союз бирлашмаларининг аъзолари, пойтахт муниципалитетининг ходимлари, шунингдек шаҳардаги туб аҳоли вакиллари кирди.**

ЭИП Марказий Комитетининг аъзоси, шаҳарни ривожлантириш ва уй-жой қурилиши министри Тесфайе Мару комитетнинг дастлабки мажлисида сўзга чиқиб, Шарқий Африканинг энг йирик маркази, Африка Бирлиги Ташкилотининг қароргоҳи жойлашган шаҳар — Аддис-Абебанинг архитектура қурилиши режалари тўғрисида гапириб берди.

✦ **БАЙРУТ. Ливан қаршилик кўрсатиш Ватанпарварлик фронтининг жангчилари Исроил босқинчилари ва уларнинг «Жанубий Ливан армияси» деб аталмиш ёлланган қўшинлари позицияларига саккиз марта ҳужум қилдилар.**

Искандарун, Яхмор аҳоли пунктлари районларида босқинчиларнинг постларига ҳужум қилинди. Ливан ватанпарварлари қўйган минадан агрессорларнинг механизациялаштирилган патрули портлаб кетди. Исроил гумашталарининг Марожаюн ва Ан-Накурадаги позициялари ракетадан ўққа тутилди. Босқинчилар билан улар малайларининг аскарлари ва техникасига талафот етказилди.

✦ **НЬЮ-ЙОРК. АҚШ шу йил апрель ойининг ўрталаригача Анголага қарши Унита террорчи гуруҳига қурол-яроғ етказиб беради. Бу қуролдан Ангола ҳукуматига қарши фойдаланилади.**

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, террорчилар бошлиғининг ёрдамчиларидан бири Савимби Лиссабонда шуларни айтди. Савимби террорчилар бошлиғи яқинда Оқ уйга борганида унга ҳамроҳлик қилди. Маълумки, Унита каллакесарлари АҚШ ва ирқчи Жанубий Африка Республикаси махсус хизмат маҳкамаларининг қарамоғидадир. (ТАСС).

ИМПЕРИАЛИЗМГА ҚАРШИ КУЧЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ТРИПОЛИ, ТАСС мухбири Г. Шеленков хабар беради: Ливия пойтахтида империализмга қарши кучлар конференцияси бўлиб ўтди. Конференция ишида жаҳоннинг турли мамлакатларидан 300 га яқин делегация, шу жумладан Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг вакиллари қатнашдилар. Улар бир неча кун мобайнида кейинги вақтларда империализм ва иттифоқчиларининг суверен халқларга нисбатан агрессив кирдикорликлари ғоятда кучайиб кетганлигига қарши курашда планетанинг барча тараққийпарвар кучларини жипслаштириш проблемасини муҳокама қилдилар. Конференцияда сўзланган ҳамма нутқларда Қўшма Штатлар тутаётган сиёсат ғазаб билан қоралаб чиқилди. АҚШ дунёга ҳукмрон бўлиш мақсадида бутун-бутун халқларни террор қилмоқда, қурол ишлатиб, ўзгаларнинг ерларини босиб олмоқда, Исроил ва Претория режими ўтказаётган ирқий камситиш ва қирғин сиёсатига ҳомийлик қилмоқда.

Конференцияда қабул қилинган сиёсий декларацияда империализм, сионизм, ирқчилик ва реакция фитналарининг объектлари бўлиб қолган планетанинг курашаётган барча халқлари билан бирдамлик изҳор этилди. Ҳужжатда Ер куррасининг турли районларида Қўшма Штатлар олиб бораётган агрессив сиёсат, у инсониятга тиқиштираётган қуролланиш пойгаси ҳамда Америка ядровий ракеталарининг Европа қитъасида жойлаштирилганлиги қатъиян қораланган. Баёнотда планетадаги барча тараққийпарвар кучларнинг халқлар озодлиги, мустақиллиги ва тараққиёти учун олиб бораётган курашидаги муваффақиятнинг муҳим шарти сифатида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан, энг аввало СССР билан иттифоқни мустаҳкамлаш биринчи даражали аҳамиятга эга эканлиги таъкидланади.

АХБОРОТ

САЛОМАТЛИК МАСКАНИ

● Бутуниттифоқ «Курортпроект» институти ходимлари Навоий области меҳнаткашлари учун қуриладиган санаторий лойиҳасини тугалладилар.

Ота-оналар билан бирга болаларнинг ҳам даволаниши учун мўлжалланган бу саломатлик маскани Хатирчи районидаги «Олтинсой» совхозининг хушманзара тоғли зонасида бунёд этилади.

Санаторий бир йўла 250 кишини қабул қилади. Беморлар бу ерда ошқозон, асаб системаси ва бошқа касалликлардан фориғ бўлишлари мумкин. Даволаш корпуслари, чиройли спорт ва ўйин майдончалари, чўмилиш ҳовузлари шифоланувчилар ихтиёрида бўлади. Санаторий қурилиши яқинда бошланди. Уни ўн иккинчи беш йилликнинг охирида фойдаланишга топшириш мўлжалланган.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХОРАЗМ

ҲУНАРДАН УНАР

● Хива колхозлараро механизациялашган кўчма колоннасига қарашли Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи Ражаб Рўзматов бошлиқ комплекс бригаданинг барча аъзолари уч-тўрттадан касб эгаллаб олишган.

Уларнинг ҳар бири ғишт терувчи, сувоқчи, бетончи ва дурадгор касбларини мукаммал билишади. Керак вақтда эса уни бажаришга енг шимариб киришиб кетаверишади. Ж. Таганов, О. Рўзматов, Р. Ортиқов, Ш. Аҳмедов каби бир қанча касб эгаларининг маҳорати қурилишда жадал суръат, юқори сифатни таъминлашда қўл келмоқда. Пешқадам коллектив янги беш йилликда ўн йиллик планни адо этишга аҳд қилган.

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

● Парник ва теплица хўжаликларида қиш кунларида ҳам ёз нафаси кезди.

Бу ерда помидор, бодринг, лимон пишиб етилмоқда. Янги териб олинган сабзавотлар савдо ташкилотлари орқали истеъмолчиларга етказиб берилаётир. Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг парник хўжалигидан ўтган йили 94 минг сўм даромад олинган эди. Бу йил ҳосил янада баракали бўлди. Урганч районидаги Калинин номли колхоз теплицаси шаҳар аҳолисини қиш бўйи сабзавот билан таъминлаб келаётир. Бундай теплицалар ҳозирги вақтда областнинг кўпгина хўжаликларида ишлаб турибди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: Свердловск музикали комедия театрининг «Лўли — амалдор» спектаклидан бир кўриниш.
М. Попов фотоси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

«Совет Ўзбекистони» марафонча югуриш ва юриш ЯЙПАН-86

ЮЗАКИЧИЛИК КЕТМАЙДИ

«Совет Ўзбекистони» соврини учун марафонча югуриш ва спортча юриш бўйича анъанавий мусобақада Қашқадарё области терма командаси кейинги йилларда мунтазам равишда қатнашиб келмоқда. Бироқ мусобақада омад кулиб боқмаяпти. Шаҳрисабзда ҳам, ўтган йили Яйпанда ўтказилган мусобақада ҳам қашқадарёликларга совринли ўринлар насиб қилмади.

Хўш, бунинг сабаби нимада? Очиғини айтганда, команда бу муҳим тадбирга ўз имконияти даражасида тайёргарлик кўрмайди. Шунчаки, хўжакўрсинга команда тайёрланди, холос. Область спорт комитети раҳбарлари ўтган йили команданинг тажрибали тренер А. Насибулин бошчилигида пухта тайёргарлик кўрганлигини, марафонча югуриш ва спортча юриш соҳасида дурустроқ ўринни эгаллаяжагини фахрланиб гапиришганди. Афсуски, натижа кутилганидек бўлиб чиқмади.

Тўғри, спортнинг бу турини Қашқадарё қишлоқлари ва шаҳарларида кенг ривожлантиришнинг имкониятлари бор. Қолаверса ҳар йили жасур комсомол қиз М. Ҳасанова хотира соврини учун ўтказиладиган енгил атлетика мусобақаларининг ҳам аҳамияти катта. Бироқ шу хилдаги енгил атлетика мусобақаларининг саралаш ўйинлари ғолиблари ҳисобидан марафонча югуриш ва спортча юриш қатнашчилари сафини кенгайтириш билан на область спорт комитети, на бошқа кўнгилли спорт жамияти раҳбарлари шуғулланишяпти.

Область спорт комитетида мусобақаларда йўл қўйилаётган камчиликлар сабаблари чуқур ўрганилиб, таҳлил этилмайди. Республика миқёсида бўладиган навбатдаги мусобақаларга жиддий тайёргарлик масалалари атрофлича кўриб чиқилмайди.

Юзакичиликни шундан ҳам билиш мумкинки, биз область спорт комитети раисининг ўринбосари А. М. Акоповдан икки кун давомида бу йил Яйпан мусобақасига қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги ҳақида саволларга аниқ жавоб ололмадик.

Тўғри, бу йил ҳам А. Насибулин бошчилигида 15 нафар спортчи Қарши шаҳри яқинидаги Қўнғиртоғ этагида газета соврини мусобақасига ҳозирланяпти. Командада А. Зверов, Х. Шайдулин, О. Абузарова, Г. Тошев, А. Нуров, И. Мельникова сингари марафончилар бор. Улар совринли ўринларни эгаллашга умид боғлаб, жиддий тайёрланмоқдалар. Шунга қарамай, область спорт комитети раҳбарлари шаҳар ва қишлоқларда, колхоз ва совхозларда спортнинг бу турига қизиқувчиларни кўпайтириш ҳақида обдон ўйлаб кўрмоқлари лозим.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

ДЎСТЛИК КЎПРИГИ

П. ГОРБУНОВ,
Свердловск музикали комедия театрининг бош дирижёри, РСФСР халқ артисти.

Бадиий коллективнинг ижодий равнақида гастроль ҳам муҳим роль ўйнайди. Ижодий сафар ўзаро ҳамкорликларни янада ривожлантиради, янги-янгиларига асос солади. Тажриба алмашиш, асарлар ва уларнинг ижроси ҳақида қардош ҳамкасбларнинг фикр-мулоҳазаларини эшитиш, санъатнинг долзарб, актуал мавзулари проблемалари хусусида атрофлича гаплашиб олиш фақат фойдалидир. Эллик уч йиллик тарихга эга бўлган театримиз шаклланиши ва ривожланишида турли йилларда қардошлар ҳузурига қилинган гастролларнинг ҳам хизмати катта.

Санъати қадим-қадимдан довруқ таратган, ўзининг тажрибали, маҳоратли бадиий коллективларига эга бўлган шаҳарларга ижодий сафар қилиш янада яхши. Тошкент ана шундай маданият масканларидан. Навоий номли, Ҳамза номли, Горький номли Академик театрларни кўп йиллардан бери биламиз. Ўзбекистонлик дўстларимиз саҳналаштирган жуда кўп спектакллар совет театр санъатининг энг яхши намуналаридан деб эътироф этилган. Бетакрор ижрочилиги билан элга, юртга танилган тошкентлик актёр ва актрисалар бизга ҳам яқин ва қадрдондир. Гастролга жўнаётиб ана шулар ҳақида ўйладик ва хурсанд бўлдик.

Тошкент гастроли репертуаридаги спектакллар кейинги йиллардаги ишларимиздан. Биринчи бўлиб кўрсатган «Кўк соқолли рицарь» опереттаси Ж. Оффенбахнинг ҳаммага маълум ва машҳур асари асосида саҳналаштирилган. Композиторнинг «Ойга саёҳат» музикали комедияси ҳам Тошкент сафаримиз программасида бор. Учинчи спектакль «Лўли — амалдор» деб аталади. Композитор И. Кальман туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан саҳнага олиб чиқилган бу асарда санъатнинг мангу ёшлиги, ижодкорлик кучининг моҳияти ва илдизлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Театримиз А. П. Чехов ижодига мунтазам мурожаат қилиб келади. Кейинги йилларда ёзувчининг «Тўй» ва бошқа асарлари асосида «Генерал билан тўй» деган спектакль яратдик. Ёрқин, комик образлари билан миллионлар мулкига айланиб қолган ҳикоя ва қиссаларнинг театримиз саҳнасидан ҳикоя қилиниши коллективимиз аъзоларига фахр-мамнуният ва масъулият юклайди.

Мопассаннинг «Азизим» романини ҳамма ўқиган. Драматург М. Розовский, шоир Ю. Ряшенцев, композитор В. Лебедевлар шу асар асосида музикали комедия ёзиб бердилар.

Спектакллардаги асосий ролларни РСФСР халқ артистлари Н. Энгель-Утина, Г. Петрова, Н. Бадьев, Ю. Чернов, В. Ситник, Э. Жердер, РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Р. Антонова, Л. Трусова, А. Зангиев, А. Шамбер, шунингдек, иқтидорли ёш актёр ва актрисаларимиз ижро этишмоқда.

Ҳозирга қадар кўрсатган спектаклларимизни ўзбекистонлик дўстларимиз илиқ кутиб олишди. Уларнинг диққат-эътибори, муносабати бизни хурсанд этади. Бўш вақтларимизда тошкентлик ҳамкасбларимиз билан учрашиб, суҳбатлашмоқдамиз. Келгусида бўладиган ижодий ҳамкорлик ҳақида ҳам гап боряпти.

Гастроль — дўстлик кўприги. Ундан умидимиз катта. Ишончимиз комилки, қуёшли Ўзбекистонга қилинган ижодий сафар изланишларимизда ёрқин из қолдиради, қардош санъаткорлар билан бўлган дўстлигимиз ва яқинлигимизни янада мустаҳкамлайди.

ХРОНИКА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Ғафур Насриддинович Насриддинов пенсияга чиққанлиги муносабати билан уни Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министри вазифасидан озод қилди.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

24—30 МАРТ

24 март, душанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.50 — Болалар учун кўрсатув. 10.20 — Футбол шарҳи. 10.50 — «Қаҳрамоннинг биродари». Бадиий фильм. 11.55 — Концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — «Онамларнинг мактаби». 16.35 — XVII аср рус санъати. 17.20 — «Фан ва техника». 17.30 — Болалар ва ўсмирлар музикаси ҳафталиги. 18.20 — Киноочерк. 18.45 — «Горнчилар, қаердасиз!». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Жадаллаштириш». 20.00 — «Буэнос-Айресдаги интервью». Фильм-спектакль. 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-спектаклнинг давоми. 22.55— Ҳужжатли фильм. 23.15 «Дунё воқеалари». 23.30 — Футбол шарҳи.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — «Рашел К.ни ким ўлдирди?». Бадиий фильм. 10.45 — «Фан ва турмуш». 11.15 — «Шахмат мактаби». 11.45 — Киров телевидение студиясининг программаси. 12.45 — Мультфильм. 13.05 — Телефильм. 15.15 — Концерт. 16.20 — Футбол. «Торпедо» (М) — «Динамо» (Тб). 17.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.15 — «Яна мен сизлар билан». Бадиий фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Здоровье». 21.30 — «Время». 22.05 — Баскетбол. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Ватанимни шарафлайман». 8.10 — «Оила ва жамият». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — «Орлёнок». 19.10 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Советский воин». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Созандалар ҳақида ҳикоялар. 21.30 — «Время». 22.05 — «Санъат усталари».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 17.10 — Москва-II. 17.15 — «Қувноқ шаҳарча». 17.45 — Телефильм. 18.05 — «Ғалати гаров». Бадиий фильм. 19.20 — Қизиқарли математика. 19.55 — Свердловск музикали комедия театри — бизнинг меҳмонимиз. 20.25 — Телефильм. 21.00 — «Шаҳар кўкка бўй чўзмоқда».

25 март, сешанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Спорт ҳафталиги. 10.15 — «Буэнос-Айресдаги интервью». Фильм-спектакль. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — «Шчелкунчик». Балет. 17.30 — «Шахмат мактаби». 18.00 — Экологик кундалик. 18.20 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильм. 19.55 — «Будулайнинг қайтиши». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.05 — Фильм-концерт. 23.35 — «Дунё воқеалари». 23.50 — Спорт ҳафталиги.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Концерт. 9.35 — «Яна мен сизлар билан...». Бадиий фильм 10.50 — «Будильник». 11.20 — «Рус тили». 11.50 — Ҳужжатли фильм. 12.50 — Француз тили. 13.30 — «Ойга саёҳат». Бадиий фильм. 1-серия. 14.25 — «Истеъдод». 14.55 — Концерт. 15.25 — «Рассомлар». 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.30 — Ритмик гимнастика. 20.00 — «Оилавий турмуш этикаси ва психологияси». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Халқаро панорама». 21.30 — «Время». 22.05 — «Дўстлар». Бадиий фильм. 23.40 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — Болалар учун фильм. 19.00 — Нозneъмат бунёдкори. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга! 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Теленовеллалар театри. 21.30 — «Время». 22.05 — «Пароль — «Регина» меҳмонхонаси». Бадиий фильм. 23.40 — Халқаро аҳвол кундалиги.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10 — Москва-II. 17.00 — «Қўшиғим, жон қўшиғим». 17.40 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 18.10 — Телефильм. 18.40 — «Қандай бўлмасин». Бадиий фильм. 20.00 — Кинопрограмма 21.00 — КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга! 21.30 — Москва-II.

26 март, чоршанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 10.45— Ҳужжатли фильм. 11.00 — «Будулайнинг қайтиши». Бадиий фильм. 1-серия. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — «Гепард қайтяпти». Бадиий фильм. 16.45 — «Таллиннинг музикали манзаралари». 17.10 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.40 — Концерт. 18.15 — Ю. А Гагарин парвозининг 25 йиллигига. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Ҳушёрлик — ҳаёт нормаси». 20.00 — «Дунё ва ёшлар». 21.30 — «Время». 22.00 — Футбол. СССР — Англия. Ўртоқлик учрашуви. 23.45 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Дўстлар». Бадиий фильм. 10.50 — «Оддий — мураккаб ҳақиқатлар». 11.20 — «Бил ва уддала». 11.50 — Ҳужжатли фильм. 12.45 — Немис тили. 13.15 — «Ойга саёҳат». Бадиий фильм. 2-серия. 14.10— Мари телевидениесининг программаси. 14.50 — Мультфильм. 15.00 — «Саломатлик академияси». 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Концерт. 19.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.00 — «Музикали киоск». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45 — «Ҳамдўстлик». 21.15 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — «Куйла, ковбой, куйла!». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 — «Атеистик руҳда тарбиялаш». 8.10 — «Беш йиллик одимлари». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30— «Ахборот». 18.15 — Янгиликлар. 18.45 — «Ёшлик». 19.00 — «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «КПСС XXVII съезди халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари ҳақида». 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — «Телетеатр учрашувлари».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.05 — Москва-II. 17.05 — «Таня ва икки мушкетёр». Бадиий фильм. 18.15 — «Пионер телетайпи». 18.25 — «Иқбол». 19.45 — Ритмик гимнастика. 20.05 — Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 20.40 — Телефильм. 21.00 — «Сизнинг бўш вақтингиз». 21.30 — Москва-II.

27 март, пайшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Мультфильмлар. 10.30 — «Саёҳатчилар клуби». 11.30 —«Асли болаликдан». 12.15 — «Халқ ижодиёти». 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — «Болакайлар». Бадиий фильм. 1-серия. 17.20 — Концерт. 17.30 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.15 — Ҳужжатли фильм. 18.35 — «Фан ва турмуш». 19.05 — Мультфилм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Сўзни амалда иш билан оқла». 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — «Будулайнинг қайтиши». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — «Время». 22.05—Халқаро театр куни. 23.25 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «Куйла, ковбой, куйла». Бадиий фильм. 10.30 — Ҳужжатли фильм. 10.50 — «Электроника ва биз». 11.20 — Концерт. 11.40 — «Дарсдан сўнг». 12.20 — Испан тили. 12.55 — «Ойга саёҳат». Бадиий фильм. 3-серия. 13.50 —«Қишлоқ янгиликлари». 14.50 — «Учувчида менинг хаёлим». Бадиий фильм. 16.00 — Концерт. 17.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.00 — Оренбург телевидение студиясининг программаси. 20.00 —Ритмик гимнастика. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.45 — «Бош масала». 21.15— «Агар соғлом бўлай десанг». 21.30 — «Время». 22.05 — «306-иш». Бадиий фильм. 23.20 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом кичкинтойлар!» 8.00 — «Ижод ва изланиш». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — Адабий театр. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Амалий давра суҳбати». 20.20 — Хотира куни. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 —«Эртага — премьера».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 17.15 — Москва-II. 17.20 — Фильм-концерт. 17.45 — ЎзССР тарихи. 18.10 — «Тўнғич». Бадиий фильм. 19.25 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — Реклама. 20.20 — Эстетика асослари. 21.00 — «Янги урф-одатлар — ҳаётга». 21.30 — Москва-II.

28 март, жума

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Мультфильмлар. 10.15— Концерт. 10.45 — «Будулайнинг қайтиши». Бадиий фильм. 2-серия. 12.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.35 — «Болакайлар». Бадиий фильм. 2-серия. 16.40— «Рус тили». 17.10 — «Эрмитаж». 17.45 — Концерт. 18.30— «Ҳамдўстлик». 19.00 — Мультфильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Сиз бунга қодирсиз». 20.20 — «Будулайнинг қайтиши». Бадиий фильм. 3-серия. 21.30—«Время». 22.05 — «Будулайнинг қайтиши». Бадиий фильм. 4-серия. 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — «Давр ва ўзим ҳақимда».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — «306-иш». Бадиий фильм. 10.35 — «Онамларнинг мактаби». 11.05 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 11.50 — Рус халқ эртаклари. 12.30— Инглиз тили. 13.00 — Ҳужжатли фильм. 13.20 — «2-«А» синфидаги кучли шахс». Бадиий фильм. 14.25 — Кемерово телевидение студиясининг программаси. 15.25 — «Яшаш — фикрлаш, ижод қилиш демакдир». 15.55 — Илмий-оммабоп фильм. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — «Ҳамма учун, ҳар бир киши учун». 19.30 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 20.00 — «Инсон ва қонун». 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!». 20.45—Реклама. 20.50 — «Оптимал вариант». 21.15— «Ёзги вақтга ўтиш ҳақида». 21.30 — «Время». 22.05 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар». 8.00 — «Ўринбосарлар улғаймоқда». 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — «Ленин ҳақида ҳикоялар». 18.40 — Мультфильм. 18.50 — «Авлодлар эстафетаси». 19.00 — «Халқ контроли экрани». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Бўстон». 20.30 —«Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 —«Инсон ва замин». 23.05 — «Бугун оламда нима гап?»

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.20 — Москва-II. 17.00 — «Қувноқ стартлар». 17.55 — Биринчи космик парвознинг 25 йиллигига. 18.25 — Ўзбек мактабларида рус адабиёти. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.10 — «Хат ва ҳаёт». 19.40 — Ритмик гимнастика. 20.00—КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга! 20.30 —Теленовеллалар театри. 21.30 — Москва-II.

29 март, шанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Будулайнинг қайтиши». Бадиий фильм. 3-серия. 10.50— «Здоровье». 11.35 — «Будулайнинг қайтиши». Бадиий фильм. 4-серия. 12.40 — «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 13.10 — «Нафосат йўллари». 13.40— «Дунё воқеалари». 13.55 — «Ҳайвонот оламида». 14.55 — «Ёш гвардия». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 17.35 — «9-студия». 18.35 — Ёзги вақтга ўтиш ҳақида. 18.50 — «Цирк майдонида». 19.45 — «Кинопанорама». 21.30 — «Время». 22.00 — Талабларингизга биноан учрашувлар. 23.10 — Янгиликлар. 23.15 — Футбол. «Днепр» — «Динамо» (Мн). 24.00 — Спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.00 — «Тонгги почта». 10.30 — «Сиз яратган боғ». 11.00 — Концерт. 11.55 — «Стадион ҳамма учун». 12.25 — Ҳужжатли фильм. 12.55 — «Энг иссиқ ой» Бадиий фильм. 1-серия. 14.05 — «Билимимиз — қудратимиз». 14.50 — Концерт. 15.05 —«Саёҳатчилар клуби». 16.05 — И. С. Тургенев театри. 17.15— Музикали кўрсатув. 19.00 — «Йўл-йўлакай». Спектакль. 19.40 — Телефильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.45 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — «Гран-па». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар». 8.00 — «Ленин ҳақида ҳикоялар». 8.10 — Телефильм. 8.20 — «Тонгги тароналар». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Врач маслаҳати». 9.00 — «Время». 9.40 — Ёш олимлар телеклуби. 10.00 — Мультфильм. 10.15 — «Касаба союзлари — коммунизм мактаби». 10.45 — «Йўл ҳаракати қоидаларини ўрганамиз». 11.15 — Ишлаб чиқариш гимнастикаси. 11.45 — «Ишчи вақтининг қадри». 12.15 — «Ота меҳрини кўрмаганлар». Бадиий фильм. 13.45 — Реклама. 18.10 —«Китоб — бизнинг дўстимиз». 18.50 — «Футбол чорраҳаларида». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Хотира кунига. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Дебют». 21.30 — «Время». 22.00 — «Дўстлик экрани». 23.00 — «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».

ТОШКЕНТ-II. Тожикистон телевидениесининг программаси.

30 март, якшанба

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Ритмик гимнастика. 10.10 — Ҳужжатли фильм. 10.20 — «Спортлото». 10.30 — «Будильник». 11.00 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 12.00 — «Тонгги почта». 12.30 — «Саёҳатчилар клуби». 13.30 «Музикали киоск». 14.00 — «Қишлоқ янгиликлари». 15.00— «Ералаш». 15.10 — Саманта Смит хотирасига бағишланган Москва—Миннесота телекўприги. 16.10 — Киноафиша. 17.10 — «Эртак ҳузурида меҳмонда». 18.55 — «Халқаро панорама». 19.40 — Чет эл фильмлари экрани. 21.30 — «Время». 22.05 — Фильм-концерт. 23.10 — Янгиликлар. 23.15 — Спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг!» 9.20 —«Гран-па». Бадиий фильм. 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.10—«Рус тили». 11.30 — Қирғизистон телевидениесининг программаси. 12.50 — «Энг иссиқ ой». Бадиий фильм. 2-серия. 13.55 —Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 14.25 — «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 15.00 — «Кимнинг кўчасида байрам?» 15.50 — «Дунё ва ёшлар». 17.20 — «Бехаловатлик». Фильм-спектакль. 18.50 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 19.50 —Баскетбол. СССР чемпионати. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар!» 20.45 — Реклама. 20.50 —«Революция рассомлари». 21.30 — «Время». 22.05 — «Муҳаббат ва нафрат». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Концерт. 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Ҳужжатли фильм. 9.00 — «Время». 9.40 — «Жасур карнайчилар». 10.00 — «Истеъдод». 10.20 — «Нонни эъзозланг». 11.00 — Ҳужжатли фильм. 11.30 —«Инсон ва табиат». 12.00 — «Ёшлик». 17.55 — Футбол. «Пахтакор» — «Помир». 18.45 — Телефильм. 19.00 — «Ўйлаб топ». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Мақом кечаси». 21.30 — «Время». 22.05 — Хотира кунига.

ТОШКЕНТ-II. Қирғизистон телевидениесининг программаси.

БЎШ ВАҚТ—ХУШ ВАҚТ

Ҳалол, виждонан ва баракали меҳнатдан кейинги дақиқалар қадри ошиб бормоқда. Бўш вақтни, хусусан, дам олиш кунларини беҳуда ўтказмаслик одат тусини олмоқда. Кишилар жисмоний ва ақлий фаолиятни мувофиқлаштиришга эътибор қилмоқдалар. «Асосий гап — кишининг турмуш тарзида, хусусан, у ўз бўш вақтидан қанчалик оқилона ва ўринли фойдаланишидадир». КПСС XXVII съезди минбаридан айтилган бу гаплар фурсатни ғанимат билишга даъват этмоқда. Бўш вақтни мароқли ва мазмунли уюштиришга, маданият муассасалари ва спорт клублари имкониятларидан самарали фойдаланишга ҳаракат қилинмоқда.

ЖОНЛИ МУЛОҚОТ

ЖОМБОЙ район маданият уйида «Дин ва ҳозирги замон» оғзаки журнали ташкил этилди. Мазкур журнал мутасаддилари меҳнаткашлар билан дастлабки жонли мулоқотда бўлдилар. Маданият уйи бадиий раҳбари У. Бутунов «Илмий-атеизм ва дин», маданият уйи мудири Т. Музропов «Оламнинг туғилишида фан ва дин», район маданият уйи директори Ҳ. Ҳамдамов «Ислом динининг келиб чиқиши», район маданият уйи методисти О. Дўстмуродова «Ўзбекистонда маориф ва санъатнинг ривожланиши» мавзуларида суҳбатлар ўтказишди. Ўзига хос маъруза кечаси кўпчиликни қизиқтирган савол-жавоблар баҳсига айланди.

Ш. ШЕРАЛИЕВ.

ГАВЖУМ МАЙДОНЧАЛАР

НАВОИЙ область Қизилтепа районидаги «Ўзбекистон» колхози клубида спорт ва жисмоний тарбия билан шуғулланиш учун қулайликлар яратилган. Теннис, кураш, шахмат-шашка, бокс, футбол каби спорт турлари бўйича машғулотлар мунтазам ўтказилмоқда. Спорт зали керакли анжомлар билан таъминланган. Спорт инструктори Шерали Бобоев раҳбарлигида ўтказилаётган машғулотлар қишлоқ ёшларига маъқул бўлмоқда. Катта-кичик мусобақаларга район хўжаликларининг физкультура коллективлари ҳам жалб этилмоқда.

Қашқадарё областининг Баҳористон районидаги «КПСС XXV съезди» совхози меҳаткашлари ҳам ажойиб қулайликка эга бўлишди. Хўжалик маркази — Зафар посёлкасида қурилган клуб биноси фойдаланишга топширилди. 400 томошабинга мўлжалланган клуб қурилишини «Целинстрой» трестининг 33-механизациялашган кўчма колоннаси бунёдкорлари барпо этишди.

Р. НЕЪМАТОВ,
Ҳ. ПРИМҚУЛОВ.

ВОДИЛ ЧИРОЙИ

ФАРҒОНА райони маркази — Водил қишлоғи йилдан-йилга шаҳар қиёфасини олмоқда. Бу ерда қурилган маданий-маиший бинолар қишлоқ чиройини очиб турибди. Яқинда спорт мухлислари қурувчилардан совға олишди. Ёшларобод массивида спорт комплекси қурилиши ниҳоясига етказилиб, фойдаланишга топширилди. Комплекс 10 минг томошабинга мўлжалланган стадион, югуриш ва сакраш секторлари, баскетбол, волейбол, қўл тўпи ва теннис майдончаларидан иборат. Райондаги 28 физкультура коллективига 14 мингдан зиёд физкультурачи жалб қилинган. Ўтган йилнинг ўзида қишлоқ ёшларидан 15 нафари спорт мастерлигига номзод нормативини бажарди. Водилликлар учун яратилган қулайликдан кейин йигит-қизларнинг спорт маҳоратларини ошириш, физкультурани янада оммавийлаштириш, муҳими, бўш вақтни намунали ўтказишга кенг имкониятлар яратилди.

М. МАМАТҚУЛОВ.

ЧОРВАДОРЛАР ҲУЗУРИДА

«ЧАШМА» ашула ва рақс халқ ансамбли қатнашчилари чорвадорлар ҳузурида, ремонт устахоналарида меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатмоқдалар. Москва район маданият уйи қошида ташкил этилган бу ансамблнинг иштирокчилари қатори сиёсий ахборотчи, лекторлардан иборат автоклубга бирлашган агитбригада жойларда қизиқарли савол-жавоб кечаларини ташкил этмоқда. Бугунгача район хўжаликларида 30 тадан кўпроқ шундай кечалар уюштирилди.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ.

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар беришича, Ўзбекистонда ҳаво булутли бўлиши кутилади. Республиканинг шимолида қор аралаш ёмғир ёғади. Жанубда кечаси ёғингарчилик бўлмайди, кундузи бир оз ёмғир ёғади. Тоғли районларда ёғингарчилик бўлади. Қолган территорияда ёғингарчилик кутилмайди. Секундига 9—14 метр тезликда шарқдан ва вақти-вақти билан ғарбдан шамол эсади. Ҳаво ҳарорати кечаси 0—5 даража, жанубда 7 даражагача иссиқ, шимолда 0—5 даража, Қорақалпоғистон АССРда 8 даражагача совуқ бўлади. Кундузи 10—15 даража, шимолда 0—5 даража иссиқ бўлиши кутилади.

Тошкентда ҳаво булутланиб туради, ёмғир ёғмайди. Шарқдан 7—12 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси 3—5 даража, кундузи 13—15 даража иссиқ бўлади. (ЎзТАГ).

Р. 08653. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Б. — 71. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12